

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
ที่มีต่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

THE VIEWS OF MEMBERS OF THE RICE YOUTH NETWORK, THAI RICE FOUNDATION
UNDER ROYAL PATRONAGE TOWARDS FURTHER STUDIES
AND CAREERS IN AGRICULTURE

โดย

นายอานนท์ ไชยศาสตร์
นางสาวรัชชนก จำภิรมย์

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน...120137
วัน, เดือน, ปี...6.0.11.2555

b.....
i.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2553

ชื่อเรื่อง   **ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม**
The Views of Members of the Rice Youth Network, Thai Rice Foundation under Royal Patronage towards Further Studies and Careers in Agriculture

ชื่อ-สกุล   **นายอานนท์ ไชยศาสตร์**
นางสาวรัชชชนก จำภิรมย์

สาขาวิชา   **เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช**   **สาขาวิชา วิศวกรรมเกษตร**

คณะ   **วิศวกรรมอุตสาหการ**

อาจารย์ที่ปรึกษา   **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันทนีย์ โชติสกุล**

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   **อาจารย์งามชื่น คงเสรี**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ของอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่อมูลนิธิ ฯ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ อนุชนชาวไทยมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งแต่รุ่นที่ 1- 4 (พ.ศ. 2548 -2552) จำนวน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และขอให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยให้ส่งมาที่มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 87 คิดเป็นร้อยละ 37.0 นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าทางสถิติ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุป ได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มากกว่าครึ่งเล็กน้อยเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 15 – 20 ปี เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ปัจจุบันศึกษาอยู่ในระดับ

ปริญญาตรี และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เกือบครึ่งหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณครึ่งหนึ่งมีพี่น้องร่วมบิดา-มารดา 2 คน สถานภาพครอบครัวส่วนใหญ่บิดา-มารดาอยู่ร่วมกัน บิดา-มารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตร (ทำนา) ประมาณหนึ่งในสามมีพื้นที่อยู่ระหว่าง 10 – 20 ไร่ บิดา และมารดามีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา รายได้ของบิดา-มารดาารวมกันต่อปี ประมาณหนึ่งในสามมากกว่า 100,000 บาท สถานการณ์รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่พอมีพอใช้ และแหล่งเงินทุนของครอบครัวส่วนใหญ่ได้มาจาก ธ.ก.ส.

ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิ ฯ สมาชิกที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากจะเป็นรุ่นที่ 4 และรุ่นที่ 3 แหล่งข้อมูลที่ทำให้รู้จักมูลนิธิ ฯ มากที่สุดคือ สถานศึกษา เหตุผลที่เข้ามาเป็นสมาชิก เพราะต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาท้องถิ่น และสืบทอดอาชีพชาวนาไทย สิ่งที่ต้องการให้มูลนิธิ ฯ ช่วยเหลือ คือ ด้านทุนการศึกษา และด้านข่าวสารการเกษตร

ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษา ระดับการศึกษาสูงสุดที่ต้องการศึกษา คือ ระดับปริญญาตรี เนื่องจากต้องการคุณวุฒิสูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ทำให้มีตำแหน่งที่สูง และมีรายได้สูง ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มากที่สุด เนื่องจากเป็นสถาบันที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคม สาขาวิชาที่สมาชิกต้องการศึกษาต่อ ได้แก่ สัตวศาสตร์ วนศาสตร์ วิทยาศาสตร์การอาหาร ฯลฯ เนื่องจากมีความชอบในสาขาวิชา และมีโอกาสหางานทำง่าย

ความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพ ต้องการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา เนื่องจากต้องการใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทำงานก่อน อีกทั้งขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียนต่อ ส่วนใหญ่ต้องการประกอบอาชีพในหน่วยงานภาครัฐ ในประเทศ ลักษณะของงานอาชีพส่วนใหญ่เลือกจะประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม (ทำนา) โดยคาดหวังว่าจะมีรายได้จากการประกอบอาชีพประมาณ 15,000 บาท ต่อเดือน

ความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมทั้ง 8 ด้าน มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้
ด้านความรู้เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผน อีก 6 รายการ เห็นด้วย

ด้านเศรษฐกิจ เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับประเทศสูง อีก 6 รายการ เห็นด้วย และ 1 รายการ ไม่แน่ใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการยอมรับในสังคม เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สุจริต เป็นอาชีพหลักของคนไทย เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญต่อประเทศชาติ และเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติ อีก 2 รายการ เห็นด้วย

ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทน เป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง อีก 2 รายการ เห็นด้วย

ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีความหลากหลายให้เลือกตามความถนัด และเป็นอาชีพที่มีความอิสระ อีก 7 รายการ เห็นด้วย

ด้านครอบครัว เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สร้างความอบอุ่นใกล้ชิดภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี อีก 4 รายการ เห็นด้วย

ด้านการลงทุน เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องแรงงาน และเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องที่ดิน อีก 3 รายการ เห็นด้วย

ด้านรัฐบาล เห็นด้วยอย่างยิ่ง หกรายการ คือ รัฐบาลควรช่วยเหลือในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรที่ถูกต้อง รัฐบาลควรมีการดำเนินโครงการประกันรายได้แก่เกษตรกร รัฐบาลควรจัดการเรื่องข่าวสารและเทคโนโลยีให้กับเกษตรกร ได้รับรู้ รัฐบาลควรจัดหาเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือส่งเสริมเกษตรกร รัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนาและส่งเสริมสินค้าเกษตรส่งออก รัฐบาลควรมีบทบาทช่วยเหลือเรื่องราคาผลผลิต รัฐบาลควรสนับสนุนเงินทุนสินเชื่อเพื่อการเกษตร และรัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตร

สำหรับข้อเสนอแนะที่มีต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แก่ ควรมีการจัดตั้งค่ายสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยอาสาพัฒนาชนบท ควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เรื่องข้าวในแต่ละจังหวัด ควรมีการรวมกลุ่มของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ควรมีการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และอบรมการเกษตรแบบครบวงจร

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลงได้ โดยได้รับความช่วยเหลือจากหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันทนี โชติสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลา ให้กำลังใจ คอยให้คำปรึกษา พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการทำปัญหาพิเศษ ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และข้อผิดพลาดของปัญหาพิเศษ จนทำให้ปัญหาพิเศษเรื่องนี้เสร็จสมบูรณ์ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันทนี โชติสกุล ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรทุกท่าน ที่ให้ความสะดวกในการให้ความช่วยเหลือ การยืมรูปเล่มปัญหาพิเศษ ด้านการติดต่อธุรการ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงาน ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์งามชื่น คงเสรี และมูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ในการประสานงานการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากอนุชนชาวนาไทย ตั้งแต่วันที่ 1 - 4 (พ.ศ. 2548-2552)

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครอบครัว ตลอดไปจนถึงผู้มีพระคุณที่เป็นกำลังใจ ให้โอกาส ให้การสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียน ให้ทุนทรัพย์ ให้ความรัก ความห่วงใย ด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้ จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

อานนท์ ไชยศาสตร์

ชัญชนก จำภิรมย์

4 มีนาคม 2554

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	3
1.4 นิยามศัพท์.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ความหมายของความคิดเห็น.....	5
2.2 ความหมายของการศึกษา.....	6
2.3 ความมุ่งหมายของการศึกษา.....	9
2.4 ความหมายของการประกอบอาชีพ.....	10
2.5 อาชีพเกษตรกรรม.....	12
2.5.1 ความหมายของอาชีพเกษตร.....	12
2.5.2 ความสำคัญของการเกษตร.....	13
2.5.3 การศึกษาเกษตร.....	15
2.6 มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.....	16
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
3.1 ประชากร.....	27
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม.....	27
3.2.3 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม.....	28
3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	29
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล.....	31
4.1 ผลการวิจัย.....	31
4.2 วิจารณ์ผล.....	57
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	62
5.1 สรุป.....	62
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	72
- หนังสือเชิญอาจารย์ที่ปรึกษา.....	73
- หนังสือตอบรับการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา.....	74
- แบบสอบถาม.....	75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.....	31
2 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิ ฯ	36
3 ความต้องการศึกษาต่อของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.....	38
4 ระดับการศึกษาสูงสุดที่ต้องการศึกษาต่อของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.....	38
5 เหตุผลที่ต้องการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.....	39
6 ประเภทของสถาบันการศึกษาที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกศึกษาต่อ.....	40
7 สถาบันการศึกษาที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ต้องการศึกษาต่อ.....	40
8 เหตุผลที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกศึกษาต่อในสถาบันดังกล่าว.....	41
9 สาขาวิชาที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกศึกษาต่อ.....	42
10 เหตุผลที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ.....	43
11 เหตุผลที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา.....	44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

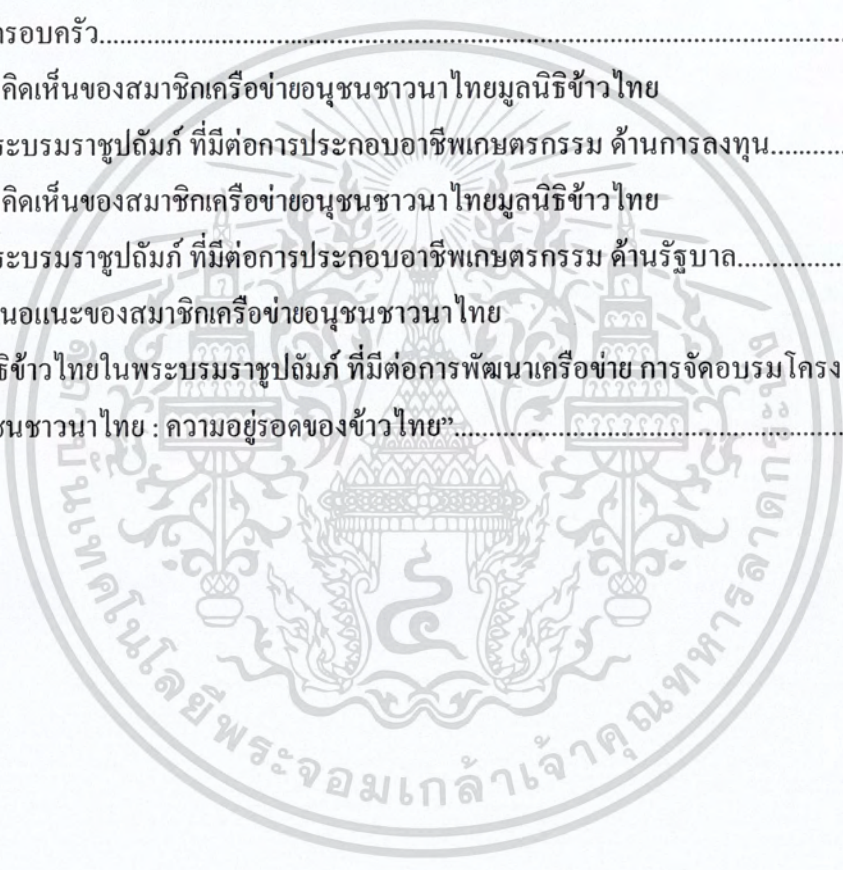
สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
12	ประเภทของหน่วยงานที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ต้องการจะประกอบอาชีพ.....	44
13	หน่วยงานที่มาติดต่อทาบตามสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ให้ทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษา.....	45
14	ลักษณะของงานอาชีพที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ต้องการจะทำ.....	45
15	ลักษณะของงานอาชีพทางด้านการเกษตรที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกที่จะทำ.....	46
16	ความคาดหวังว่าจะมีรายได้จากการประกอบอาชีพ (บาท/เดือน) ของสมาชิกเครือข่าย อนุชนชาวนาไทยมุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.....	47
17	ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยมุลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความรู้.....	48
18	ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยมุลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านเศรษฐกิจ.....	49
19	ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยมุลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการยอมรับในสังคม.....	50
20	ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยมุลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ.....	51
21	ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยมุลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ.....	52

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22	53
23	54
24	55
25	56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

อาชีพเกษตรกรรมถือเป็นอาชีพที่อยู่คู่กับมนุษย์ และคนไทยมาเป็นเวลาช้านาน และเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นอาชีพที่ก่อให้เกิดปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย นอกจากนี้แล้วอาชีพเกษตรกรรมยังเป็นพื้นฐานของอาชีพอื่น ๆ อีกด้วย การเกษตรของคนไทยเริ่มจากการเกษตรเพื่อการบริโภคในครอบครัว และการเกษตรได้พัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ เช่น เป็นการเกษตรเชิงธุรกิจ เป็นต้น (ทิพย์สุตา ทำนองแสน, 2538 : 20) ดังเห็นได้จากผลผลิตที่ตรงต่อความต้องการของตลาด มีอาหาร ผัก และผลไม้ ให้รับประทานตลอดปี แต่สำหรับผู้ประกอบอาชีพการเกษตร หรือเกษตรกร มักจะประสบปัญหาด้านหนี้สิน และความยากจนเนื่องจากเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนซื้อปุ๋ย และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพื่อให้ผลผลิตได้ปริมาณและคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ นอกจากนั้นแล้วยังประสบปัญหาเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน ซึ่งบางทีจะทำให้ได้ผลผลิตไม่แน่นอน (พนิดา เหล่าพันธ์, 2544 : 1) เมื่อประสบกับปัญหามากขึ้นจึงทำให้เกษตรกรบางรายจำเป็นต้องขายที่ดินสำหรับประกอบอาชีพแล้วอพยพเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม แต่เกษตรกรยังขาดการจัดการความรู้ มีการศึกษาที่ไม่สูงมากนัก ขาดข้อมูลในการพิจารณา การตัดสินใจ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจะให้มีความสำคัญกับการศึกษาทางด้านการเกษตร ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการเกษตรโดยตรง (นพคุณ ศิริวรรณ, 2536 : 120)

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “หนึ่งในโลกนั้นคืออาหาร” ถึงจะเป็นประเทศที่มีทรัพยากรอย่างอื่นอุดมสมบูรณ์ แต่ถ้าขาดแคลนอาหารสำหรับประชาชน ประชาชนได้บริโภคอาหารไม่เต็ม ความสงบเรียบร้อยของสังคมคงเกิดขึ้นได้ยาก อาหารจึงเป็นอาวุธที่สำคัญยิ่งในยุทธศาสตร์ของการปกครองและการทำสงคราม จนมีคำกล่าวที่ว่า “กองทัพเดินด้วยท้อง” ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทรัพยากรทางการเกษตรอย่างอุดมสมบูรณ์มาแต่โบราณกาล โดยเฉพาะการทำนาข้าว จนได้ชื่อว่าเป็น “อู่ข้าวอู่น้ำของเอเชีย” มาก่อน หลัทธิลาจารย์รักสมัยสุโขทัยได้จารึกเรื่องราวความอุดมสมบูรณ์ของการเกษตรในครั้งนั้นไว้ว่า “...เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว...” บ่งบอกให้เห็นชัดว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีพื้นฐานทางการเกษตร และการเกษตรเป็นอาชีพหลักของคนส่วนใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเกษตรกรที่มีอาชีพชาวนาเป็นกระดูกสันหลังของประเทศตลอดมา (วิจิตร อาวะกุล, 2535 : 13)

มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพชาวนาและ
 เล็งเห็นถึงปัญหาการขาดเสถียรภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมของชาวนา ซึ่งทำให้อาชีพชาวนาขาด
 ความยั่งยืน คั้งที่มีความโน้มเอียงอย่างเห็นได้ชัดว่าลูกหลานชาวนา มักจะหันไปประกอบอาชีพอื่น
 แทนการทำนา ส่งผลให้จำนวนชาวนาไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง มูลนิธิฯ จึงได้จัดโครงการ “อนุชน
 ชาวนาไทย : ความอยู่รอดของข้าวไทย” ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2548 โดยมุ่งที่จะปลูกจิตสำนึก และบ่มเพาะ
 แนวคิดให้เยาวชนไทยตระหนักถึงความสำคัญของข้าวต่อวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของคน
 ไทย สนับสนุนส่งเสริมเยาวชนลูกหลานชาวนาให้ได้เรียนรู้เทคโนโลยี และการจัดการภาคการผลิต
 ที่ทันสมัย เพื่อสร้างชาวนารุ่นใหม่ที่มีภาพลักษณ์ และศักยภาพสูง สามารถทำให่วถีชีวิตของชาวนา
 ไทยยุคใหม่ดีขึ้น ทุกปีมูลนิธิฯ จะเปิดรับสมัครอนุชนลูกหลานชาวนาจากทั่วประเทศ อายุระหว่าง
 15-18 ปี กำลังศึกษาอยู่ระดับ ม.3 -ม.6 หรือ ปวช./ปวส. มีความสนใจทางด้านเกษตร และหากมี
 ประสบการณ์การทำนาจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

โดยผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจะ ได้เข้ารับการอบรมเรื่องข้าว ในค่ายข้าวที่จัดขึ้น 4 ภาคของ
 ประเทศ คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เมื่อผ่านการเข้าค่ายข้าวแล้ว
 อนุชนจะได้เข้าเป็นสมาชิก “เครือข่ายอนุชนชาวนาไทย” ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ทั้งสิ้น 301 คนจาก
 54 จังหวัด สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยทำหน้าที่เป็น ขวทูตข้าวถ่ายทอดความรู้และ
 ประสบการณ์เรื่องข้าวที่แต่ละคนได้รับมาให้แก่เยาวชนและสาธารณชนในเวทีต่างๆ (มูลนิธิข้าว
 ไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2548 : www.thairice.org.)

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และเป็นอนุชน
 ชาวนาไทย รุ่นที่ 1 ปี พ.ศ. 2548 - 2549 จึงมีความสนใจ และเห็นความสำคัญ ที่จะทำการศึกษาเรื่อง
 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อ
 การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งในการทำวิจัยครั้งนี้จะสำรวจเฉพาะกลุ่ม
 อนุชนชาวนาไทย ทั่วประเทศที่เป็นสมาชิกเครือข่าย “อนุชนชาวนาไทย” มูลนิธิข้าวไทยในพระ
 บรมราชูปถัมภ์ เพราะเป็นกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และการประกอบอาชีพทางด้าน
 การเกษตรในอนาคต อีกทั้งกลุ่มอนุชนชาวนาไทยทั้งหมดมาจากครอบครัวชาวนา เพื่อสะท้อน
 ความคิดเห็นของอนุชนเหล่านี้ที่มีต่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ให้มูลนิธิ
 ข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ได้รับทราบ อันจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลการวิจัยนี้ ไปใช้เป็น
 แนวทางในการพิจารณาปรับปรุงรูปแบบการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมในค่ายข้าวของมูลนิธิฯ การ
 สร้างแรงจูงใจ และหาปัจจัยที่จะช่วยให้อนุชนเหล่านี้มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง และประกอบ
 อาชีพเกษตรกรรม (ชาวนา)ให้อยู่รอดตลอดไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยมุลินธิข้า้วไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลินธิข้า้วไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และข้อเสนอแนะต่อมุลินธิข้า้วไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลินธิข้า้วไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 235 คน การศึกษาในครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นต่ออนาคตของตัวเองในด้านการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ของอนุชนเหล่านี้

1.4 นิยามศัพท์

“อนุชนชาวนาไทย” หมายถึง สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลินธิข้า้วไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่เป็นลูกหลานชาวนาทั่วประเทศไทย มีอายุ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกเครือข่าย “อนุชนชาวนาไทย ความอยู่รอดของข้า้วไทย” มุลินธิข้า้วไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ รุ่นที่ 1 – 4 (พ.ศ. 2548-2552)

“มุลินธิข้า้วไทยในพระบรมราชูปถัมภ์” หมายถึง องค์กรสาธารณกุศลที่ทำหน้าที่ยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวนาไทย และส่งเสริมนโยบายที่คำนึงถึงความยั่งยืนของอาชีพชาวนาในการผลิตข้า้ว การแปรรูป และธุรกิจที่ต่อเนื่อง ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมข้า้วไทย เผยแพร่ข่าวสารทางด้านข้า้วให้สาธารณชน และร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาล และเอกชนในการค้นคว้าวิจัยเรื่องข้า้วในประเทศไทย

“ความคิดเห็น” หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่ออนาคตของตนเอง ในด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

“การศึกษาต่อ” หมายถึง การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปริญญาตรี ปริญญาโท หรือปริญญาเอก ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

“การประกอบอาชีพ” หมายถึง การทำงานของอนุชนชาวนาไทยแต่ละคนเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง และครอบครัว ในการหารายได้มาเลี้ยงดูตนเอง พ่อแม่ และทุกคนในครอบครัว ให้มีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งลักษณะของงานอาชีพ อาจเป็นงานเกษตรกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานธุรกิจ งานอุตสาหกรรม งานคหกรรม งานศิลปหัตถกรรม และงานอื่น ๆ ในหน่วยงานของรัฐ หรือ เอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

“อาชีพเกษตรกรรม” หมายถึง กระบวนการทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมง เพื่อให้เกิดผลผลิตพืช สัตว์ และประมง ตลอดจนการจัดการผลผลิตเหล่านั้นให้ไปถึงมือผู้บริโภค ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน ออกแบบภูมิทัศน์ (จัดสวน) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ครูอาจารย์ทางการเกษตร เจ้าหน้าที่สินเชื่อทางการเกษตร และงานอื่น ๆ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นำผลการวิจัยที่ได้ เสนอต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อสะท้อนความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชวนาไทยที่มีต่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รวมทั้งข้อเสนอแนะต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลินธิ ชาวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผู้วิจัยได้ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ความหมายของความคิดเห็น
- 2.2 ความหมายของการศึกษา
- 2.3 ความมุ่งหมายของการศึกษา
- 2.4 ความหมายของการประกอบอาชีพ
- 2.5 อาชีพเกษตรกรรม
- 2.6 มุลินธิชาวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็นนั้นมิใช่ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

กนกวรรณ ถาวรพันธุ์ (2535 : 3) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อหรือความรู้สึก เฉพาะตัวที่แสดงออก ต่อคำถามซึ่งไม่เป็นการผัดหรือถูก แต่เป็นไปในทางเห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย

ทัสนา ณ สงขลา (2538 : 11) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึง ความเชื่อ หรือ ความรู้สึกเฉพาะตัวที่แสดงออก ต่อคำถามซึ่งไม่เป็นการผัดหรือถูก แต่เป็นไปในทางเห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

นงเยาว์ แก้วกวาง (2535 : 9) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึง ความรู้สึกที่มี ต่อการปฏิบัติ และความต้องการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม อันเป็นผลที่เกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ เขียนไว้สำหรับรวบรวมข้อเท็จจริงในเรื่องที่ประสงค์จะทราบ และเว้นที่ว่างเหลือไว้ ให้ผู้ถูกถามตอบข้อความ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา โดยมีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริง เช่นเดียวกับการสัมภาษณ์และวิธีการสร้างก็คล้าย ๆ กับข้อทดสอบชนิดให้ตอบสั้นหรือชนิดให้ตอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยาว หรือทั้งสองอย่างผสมกัน การสร้างแบบสอบถามควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ด้วย คือ ต้องใช้เวลาในการตอบไม่นานนัก การวางรูปคำถามกระชับรัดกุมใจให้ตอบ อย่าให้รู้สึกว่าเป็นการบังคับ คำถามต้องไม่ทำให้ผู้ตอบได้อาย และคำถามนั้นจะต้องไม่มีอะไรซ่อนเร้นอยู่เบื้องหลัง แต่เป็นไปตามความประสงค์

รัชฎา เพ็ชรรัตน์ (2538 : 5) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของความคิดที่มีต่อเนื่องในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นจึงเป็นสิ่งที่อธิบายเหตุผล

วิรัตน์ ยัมมะลัง (2551 : 5) ได้สรุปไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก หรือความเชื่อส่วนบุคคล ที่ตอบสนองความเข้าใจในการรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่แสดงออกทั้งทางบวก หรือทางลบ โดยถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด หรือลายลักษณ์อักษรของเรื่องนั้น ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ

จากความหมายของความคิดเห็นข้างต้น จะเห็นว่าแนวความคิด หรือทฤษฎีของแต่ละคนแตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การถ่ายทอดคำพูด หรือลายลักษณ์อักษรของความเชื่อ หรือความรู้สึกเฉพาะตัวที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่ได้พบมาซึ่งจะแสดงออกโดยมีการอธิบายเหตุผลประกอบว่า เห็นด้วย ไม่เห็นใจ และไม่เห็นด้วยอย่างไร

2.2 ความหมายของการศึกษา

ความหมายของการศึกษา หรือการศึกษาคืออะไรนั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน อ่างโดย (อรจิต ฎแพ, 2536 : 1) ได้อธิบายไว้ว่า “การศึกษาเป็นคำนาม หมายถึงการเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม” หรือการศึกษาคืออะไรนั้น ยังมีนักปราชญ์หลายท่านได้ให้ความหมายถึง คำนียามที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งการศึกษาเป็นคำสันสกฤต มาจากคำว่า

“ศักดิ์” หมายถึง กำลังความสามารถ

“ศักค” หมายถึง ความสามารถ

“ศักย” หมายถึง เป็นธาตุกริยาสามารถ ความต้องการสามารถ ต้องการความรู้

“ศักษา” หมายถึง ความรู้ การศึกษา

นอกจากความหมายดังกล่าวแล้ว ยังมีผู้ให้ความหมายของการศึกษาไว้หลายความหมายด้วยกัน ได้แก่

ประภาศรี สีหอำไพ (2531 : 1-3) กล่าวว่า การศึกษาคือ ความเจริญงอกงามทั้งปวงที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนตามประสบการณ์อย่างกว้าง และลึก เพื่อผลของการศึกษาตามความมุ่งหมาย และนโยบายของชาติ ซึ่งการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นแก่นมนุษย์เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ และวัฒนธรรม ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการเปิดเสรีที่บุคคลนำมาพัฒนาความสามารถด้านทัศนคติ และพฤติกรรมตามค่านิยมของสังคม ถ่ายทอดความรู้ทั้งสายสามัญ อาชีพ และวัฒนธรรม วัฒนธรรมเป็นเครื่องชี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางในการประพฤติปฏิบัติ ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม อันเป็นเจตคติที่ดีงามทางด้านความมีน้ำใจปฏิบัติต่อส่วนรวมในทางที่ดี ก่อให้เกิดทักษะความคล่องความชำนาญในการปฏิบัติตามแนวทางที่เหมาะสมกับขอบเขตศีลธรรมทั้งความประพฤติภายนอก และคุณธรรมภายใน

ภิญโญ สาร (2521 : 2-3) กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลทั้งในด้านจิตใจ อุนิสัย และคุณสมบัติทางกายภาพต่าง ๆ ของมนุษย์ให้ดีขึ้น และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการทำประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการสอน หรือวิธีการศึกษานี้มนุษย์เป็นผู้คิดค้นมา และดำเนินการ การศึกษามีใช้กระบวนการทางธรรมชาติ แม้ธรรมชาติจะช่วยพัฒนาจิตใจ อุนิสัย หรือคุณลักษณะของมนุษย์อยู่บ้างก็ตาม แต่กระบวนการธรรมชาติได้กล่าวไว้ว่า จัดเป็นการศึกษา

เมธี ปิลันธนานนท์ (2523 : 13) กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการรวบรวมกระบวนการทั้งหมดที่มุ่งให้บุคคลได้พัฒนาความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมที่มีคุณค่าในสังคมที่เขาอาศัยอยู่ ซึ่งมีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง และมีสิ่งแวดล้อมเป็นตัวควบคุม เช่น โรงเรียน เป็นต้น เพื่อมนุษย์จะได้มีทักษะ และได้พัฒนาอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังเป็นศิลปะในการที่จะทำให้มนุษย์แต่ละยุคสมัยได้มีความรู้เรื่องราวในอดีต

อุทัย ธรรมเตโช (2539 : 2) กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนาบุคคล พัฒนาพลเมืองให้มีความรู้ ความสามารถ มีทัศนคติ และมีพฤติกรรมที่ดีตามที่สังคมต้องการ เพื่อความมั่นคงของรัฐในการพัฒนาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม นอกจากนี้จะพัฒนาบุคคลแล้ว การศึกษายังเป็นเครื่องมือสร้างประชาชนให้มีคุณภาพในการดำรงชีวิต ทำประโยชน์ให้แก่สังคม และเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์

มาโนช ตันชานิชย์ (2533 : 3) กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการสั่งสอน ฝึกฝนอบรม หรือถ่ายทอดความดี เจตคติ ค่านิยม ทักษะ และปลูกฝังวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยผ่านสถาบันการศึกษา ได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย โดยมีครูอาจารย์เป็นผู้ก่อให้เกิดความรู้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวช่วยพัฒนาความสามารถของชีวิตทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ปัญญา ขณะเดียวกัน ช่วยพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมชีวิต และการพัฒนาบุคลิกภาพ และกระบวนการนี้สามารถศึกษาได้ทุกโอกาสทุกสถานที่ มิได้จำกัดอยู่แต่ในสถาบัน หรือเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

วิทย์ วิศทเวทย์ (อ้างโดย วิบูลย์ ไชยบุตร, 2531 : 37) กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการแปรสภาพของคน จากภาวะหนึ่ง ไปสู่อีกภาวะหนึ่ง การแปรสภาพนี้เป็นไปโดยการจงใจมี การเลือกสรรสภาพอันเป็นเป้าหมายที่ดีที่สุด ซึ่งจะกระทำเป็นระบบผ่านองค์กรของสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สนธิ คชสิทธิ์ (2527 : 6) กล่าวว่า การศึกษาเป็นการปรุงแต่งสร้างเสริมประสบการณ์ของบุคคล ทำให้ประสบการณ์นั้นมีความหมายยิ่งขึ้น ช่วยเพิ่มความสามารถให้แก่บุคคลที่จะจัดประสบการณ์ใหม่ให้แก่ตนเอง และเป็นกระบวนการในการสร้างความเจริญอกงามให้เกิดขึ้นกับบุคคลต่อเนื่องกันไป เพื่อช่วยให้คนมีความรู้ความสามารถกว่าเดิม

ศักดา ปรารค์ประทานพร (2526 : 37) กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เอาความคิดความอ่านในตัวเองมาใช้ได้อย่างดีที่สุด เพื่อพัฒนาความสามารถของทุกคน โดยความสามารถนั้นมีอยู่แล้วในตัวของคนแต่กำเนิด และการกระตุ้นให้สมองได้รับรู้เรื่องทั้งปวงเพื่อนำไปประพฤติ และปฏิบัติ ประสบการณ์ทางสังคมของมนุษย์ ไม่ว่าจะทางโลก หรือทางธรรมเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ดำเนินต่อเนื่องไปตลอดชีวิต

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ (2534 : 1) กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลทั้งทางสติปัญญา ทักษะ บุคลิกภาพ หรือนิสัยใจคอ โดยมีผู้ถ่ายทอดความรู้ และจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ภายในสถาบันการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคล และนักวิชาการในแต่ละสาขา มุ่งที่จะให้บุคคลบรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ขึ้นอยู่กับปรัชญา หรือค่านิยมของคนในสังคมนั้น

วิรัตน์ ยังมะลัง (2551 : 7) ได้สรุปไว้ว่า การศึกษา เป็นกระบวนการทำให้เกิดทางสติปัญญาทางจิตใจ และทักษะรวมทั้งการรับข้อมูลมากมาย ช่วยให้นักเรียนมีความเจริญทางด้านวิถีชีวิต และการประกอบสัมมาอาชีพ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งต่อกัน สามารถวิเคราะห์ และประเมินวัฒนธรรม ความรู้อื่น ๆ เมื่อผ่านการปรับปรุงให้ดีขึ้น และยังเป็นวิถีทางที่จะปลูกฝังเลี้ยงดู และส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และควบคุมทิศทางของการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การศึกษาเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ แต่มนุษย์ได้จัดให้มีขึ้นอย่างมีระบบระเบียบจากลักษณะนอกระบบโรงเรียน อยู่ในระบบโรงเรียน และมีการพัฒนาการตามความเจริญของศาสตร์ และเทคโนโลยีการศึกษา จึงนำมาใช้ในการพัฒนาบุคคล การปกครอง การสาธารณสุข และอื่น ๆ อีกมากมาย

กล่าวโดยสรุป การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญอกงาม ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ บุคลิกภาพของมนุษย์ มุ่งที่จะให้บุคคลบรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ใช้เป็นเครื่องมือในการทำประโยชน์ให้เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งเกิดจากการกระตุ้นให้สมองรับรู้เรื่องราว เพื่อนำไปประพฤติปฏิบัติ อาจมาจากประสบการณ์ทางสังคมที่ได้พบมา ทั้งทางโลก ทางธรรมเป็นการเรียนรู้ที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ความมุ่งหมายของการศึกษา

อุทัย ธรรมเตโช (2539 : 29-30) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาไว้หลายประการด้วยกัน คือ

1. ให้ความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น มีระเบียบวินัย มีความเคารพ และปฏิบัติตามกฎหมาย ศาสนา และหลักธรรม
2. ให้มีความเข้าใจ และกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
3. ให้มีความรับผิดชอบต่อชาติ ต่อท้องถิ่น ต่อครอบครัว และต่อตนเอง
4. ให้มีความสำนึกในการเป็นคนไทยร่วมกัน และเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ มีความรักชาติ ตระหนักในความมั่นคงปลอดภัยของชาติ และมีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ
5. ให้มีความยึดมั่น และผลัดความเสมอภาค ความสุจริต และความยุติธรรม
6. ให้มีบุคลิกที่ดี มีสุขภาพ และอนามัยสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ
7. ให้มีความขยันหมั่นเพียร มีความสามารถในการประกอบอาชีพ และการจับจ่ายใช้สอยอย่างประหยัด ตลอดจนการร่วมมือกันประกอบกิจกรรม และธุรกิจต่าง ๆ โดยชอบด้วยกฎหมาย
8. ให้มีความสามารถในการติดต่อทำความเข้าใจ และร่วมมือซึ่งกันและกัน รู้จักแสวงหาความจริง มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหา และข้อขัดแย้งด้วยสติปัญญา โดยสันติวิธี
9. ให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรของประเทศ

รวีวรรณ ชินะตระกูล และเดือนจิตต์ จิตต์อารี (2538 : 30-31) ได้ให้ความมุ่งหมายของการศึกษา ไว้ดังนี้

1. การช่วยเหลือบุคคลให้เจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา มีพัฒนาการทางด้านความสามารถในการหยั่งรู้ หรือความสามารถในการใช้วิจารณ์ญาณ การรู้จักใช้เหตุผล การรู้จักพิจารณาไตร่ตรอง และใคร่ครวญอย่างรอบคอบ จนค้นพบสาระสำคัญแห่งการดำเนินชีวิตที่ดี และพบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ตามแนวทางที่ตนได้เลือกเน้นเป็นอย่างดีแล้ว
2. การเสริมสร้างความมั่นคงของสังคม คือการช่วยเหลือให้บุคคลสามารถค้นพบ และเข้าใจในสาระสำคัญแห่งวัฒนธรรมในสังคมของตน และมีความสามารถที่จะดำเนินชีวิตตามแบบอย่างที่ดีภายในสังคมของตน

ประภาศรี สีอำไพ (2531 : 1) กล่าวว่า ความมุ่งหมายของการศึกษา คือเสริมสภาพของบุคคลที่จะเลือกวิถีทางดำเนินชีวิต เสริมลักษณะนิสัยที่ดี เพื่อให้สังคมมีความเป็นอยู่ที่มีระเบียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียบง่าย และพัฒนาบุคคลให้มีความเคารพ มีความรับผิดชอบ ความสามารถ ความรู้ สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดีตามระบบการปกครองของประเทศ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีความต้องการความสนใจ ความถนัด เพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ

วิรัตน์ ยัมมะลัง (2551 : 8) ได้สรุปไว้ว่า การศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาประเทศ และพัฒนาคนให้มีความเจริญงอกงาม ให้มีความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ ความเข้าใจ ชอบในการประกอบอาชีพ และให้มีความเคารพระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ให้สามารถดำเนินตนหรือดำรงชีวิตเป็นพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และสามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่สังคม และประเทศชาติได้

กล่าวโดยสรุป การศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา รู้จักการใช้วิจารณ์ญาณ การใช้เหตุผลพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ รู้สำนึกในการเป็นคนไทย มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเอง และส่วนรวม มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศดำรงชีวิตเป็นพลเมืองดีตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข และเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรของประเทศ

2.4 ความหมายของการประกอบอาชีพ

ในการเลือกอาชีพเป็นขบวนการที่เกี่ยวกับการตัดสินใจที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต การเลือกอาชีพอย่างฉลาดนั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะผู้เลือกจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ หลายประการ ซึ่งมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

วัชร ฐะคำ (2524 : 131-139) ได้กล่าวถึง การวางแผนการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลจะต้องเหมาะสมกับบุคคลนั้น ๆ โดยเฉพาะต้องอาศัยความเข้าใจอย่างถูกต้องในค่านิยมที่สำคัญของตัวเอง หรือจะต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของการประกอบอาชีพทุกอาชีพ ควรมีแผนสำหรับตัวเองเพื่อความสำเร็จในชีวิตแรงแห่งความต้องการที่จะเป็นคนได้รับความสำเร็จนี้ จะผลักดันให้เราวางแผนในการเลือกอาชีพอย่างฉลาด

วัชร ทรัพย์มี (2520 : 118-119) กล่าวถึง เสรีภาพในการเลือกอาชีพ แม้ว่าจะผ่านการทดสอบความถนัด ความสนใจ ความชอบ และความสนใจของบุคคล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ไม่ควรมีความขัดแย้งระหว่างความต้องการของบุคคลคลกับความต้องการของสังคม ในการเลือกอาชีพไม่ว่าสังคมจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลก็ตาม รางวัลที่จะได้ในรูปของชื่อเสียง และรายได้ อาจเป็นเครื่องจูงใจให้หันมาประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นที่ต้องการของสังคม นอกจากนั้นยังมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบอีกหลายประการ แม้ว่าบุคคลจะมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ แต่ความซับซ้อนของสังคมปัจจุบันทำให้ตัดสินใจได้ยาก

ประเสริฐ ว่องไวยนต์ (2515 : 6-8) ได้บอกสาเหตุที่ทำให้มีการตัดสินใจเลือกอาชีพต่าง ๆ ดังนี้

1. อาชีพต้องได้รับการยกย่องจากสังคม
2. ระดับความยากง่ายของงานนั้น ถ้ามีระดับความยากง่ายพอที่ผู้นั้นจะเลือกได้ตามความถนัดของตนเองแล้ว เขาย่อมเลือก
3. การเอาอย่างผู้อื่น ถ้าหากเห็นคนอื่นประสบความสำเร็จ ก็จะทำตามโดยไม่คำนึงถึงว่าตนเองจะทำงานได้อย่างเขาหรือไม่
4. การคล้อยตามผู้อื่น เช่น บิดามารดา ผู้ปกครองเพื่อนสนิท ได้แนะนำให้เห็นดีก็เห็นดีด้วย
5. ความล้มเหลว ความผิดหวังจากงานใด เป็นมูลเหตุจูงใจให้สนใจในงานนั้น บุคคลใดก็ตามบางครั้งเห็นว่างานที่ตนทำนั้นเป็นของง่าย แต่ลงมือทำก็ไม่สำเร็จ เพราะขาดความชำนาญ
6. มูลเหตุจูงใจให้ประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับเป้าหมาย บางคนต้องการเกียรติ บางคนต้องการเงิน บางคนอาจมีจุดหมายอย่างอื่น แต่จะเป็นเป้าหมายใดก็ตามถ้าเขาประกอบอาชีพนั้น แล้วบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้
7. ความสนใจรักใคร่ในอาชีพนั้น ความสนใจเป็นเรื่องสำคัญ เพราะไม่ว่าจะทำอะไร ความสนใจเป็นหลักประการหนึ่ง
8. เงินเป็นมูลเหตุอันสำคัญที่ช่วยให้การตัดสินใจประกอบอาชีพ เพราะเงินเป็นที่มาของปัจจัยอื่น ๆ

วัชร ทรัพย์มี (2520 : 119) ได้ให้คำจำกัดความของการเสนอแนะแนวอาชีพ คือการเตรียมตัวประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก้าวหน้า การเลือกอาชีพอย่างเหมาะสม ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ความเข้าใจตนเองอย่างแจ่มแจ้ง ทั้งด้านความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ความคาดหวัง ซัดจำกัดของความรู้ กำลังสมอง และกำลังทรัพย์
2. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จในอาชีพนั้น ประโยชน์ที่ได้รับ รายได้ โอกาสก้าวหน้าของงาน
3. การใช้เหตุผล โดยองค์ประกอบ 2 ประการข้างต้น ผู้บริการมีความรับผิดชอบในการเลือกอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพ นิยมใช้หลักการดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วารสาร ศิริวรรณ (2528 : 639-640) ได้กล่าวไว้ว่าการศึกษาเพื่ออาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาทั้งด้านชีวิต การพัฒนาความรู้ ทักษะค่านิยม เพื่อเป็นเครื่องมือในแต่ละคนมองเห็นตนเองชัด และสามารถเลือกอาชีพให้เหมาะสมแก่ตนเอง ซึ่งสภาพสังคม การศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ และการพัฒนาทางด้านร่างกายจึงต้องจัดให้เห็นต่อการพัฒนาชีวิต

สำเนา ขจรศิลป์ (2529 : 20) ได้อธิบายขบวนการเลือกอาชีพไว้ว่า

1. บุคคลต้องมีความเข้าใจตนเองอย่างแจ่มแจ้งถนัด ความสนใจ ความทะเยอทะยาน ข้อจำกัด และคุณสมบัติอื่น ๆ
2. บุคคลต้องมีความรู้ความต้องการ และนำสิ่งไปสู่ความสำเร็จ ข้อได้เปรียบเสียเปรียบ รายได้ และสิ่งคาดหวังจากการทำงาน
3. ข้อเท็จจริงระหว่างความแตกต่างระหว่างบุคคล และชนิดของงาน มาเป็นเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพ คือแต่ละคนมีการเรียนรู้โลกของงานนำสองสิ่งมาสัมพันธ์กัน พิจารณาเหตุผลย่อมช่วยให้สามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง

2.5 อาชีพเกษตรกรรม

2.5.1 ความหมายของอาชีพเกษตร

ความหมายของอาชีพเกษตรกรรมนั้นมิใช่ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

จิตผกา ชาญัญญาว์ชวงศ์ (2531 : 108) ได้ให้ความหมายของการเกษตร หมายถึง กิจกรรมหรือขบวนการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นกระบวนการที่ได้มาจากการปฏิบัติงานฟาร์ม และนอกฟาร์ม

ศราวุธ สวัสดิ์ (2539 : 7) อ่างถึง ทำนอง สิงคาลวานิช (2514 : 3) ได้ให้ความหมายของการเกษตรไว้ว่า การเกษตรหมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดิน เพื่อให้เกิดผลผลิต และเพื่อนำไปใช้ (หรือการทำไร่ทำนาเพื่อให้เกิดผลผลิต)

บุญเลิศ สะอาดสิทธิศักดิ์ และศักดิ์ชาย ไชยหวัง (2535 : 1) ได้ให้ความหมายของอาชีพเกษตรไว้ว่า การเกษตรคือ การปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ โดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ และทุนเพื่อให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรนี้เรียกว่า “เกษตรกร”

ดิพร้อม ไชยวงศ์เกียรติ และชนะ วันหนูน (2542 : 4) กล่าวถึงความหมายของการเกษตรไว้ว่า เป็นการใช้ศิลปะวิทยาการในการปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินเพื่อให้เกิดผลผลิตทางการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมวล ไซยวงศ์ (2533 : 3-4) ได้กล่าวถึงความหมายของการเกษตรว่า เกษตรกรรม หมายถึง การเพาะปลูก และการเลี้ยงสัตว์รวมถึงกิจกรรม และขบวนการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่ายผลผลิต

นพคุณ ศิริวรรณ (2536 : 13) ได้ให้ความหมายของการเกษตร หมายถึง ผลผลิตค่าสูง ๆ ที่มนุษย์ผลิตขึ้นมา ซึ่งผลผลิตนั้นเกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์จากที่ดิน และได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งของธรรมชาติให้เจริญพัฒนาขึ้นมา จุดหมายปลายทางก็เพื่อให้ได้ผลผลิตทางด้านพืช และสัตว์ ตามที่มนุษย์ต้องการ

ปฏิมากรณ์ ฤชติ (2540 : 5) ได้ให้ความหมายของอาชีพเกษตร หมายถึง กิจกรรมชนิดหนึ่งของมนุษย์โดยมีจุดประสงค์ 2 ประการคือ เพื่อการผลิต และการควบคุมวิธีการให้พืช และสัตว์ไปในทางที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นจะเห็นได้ว่า อาชีพเกษตรเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งเป็นผลให้ผู้ปฏิบัติงานการเกษตรต้องศึกษา และทำความเข้าใจในเรื่องของปัจจัย และกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลผลิตทั้งพืชและสัตว์ และสามารถนำผลผลิตต่าง ๆ เหล่านั้นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การเกษตรหมายถึง กระบวนการทางการผลิตที่มนุษย์ใช้ประโยชน์จากที่ดิน โดยเข้าไปจัดการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ และทำการประมง โดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์ ทรัพยากรทางธรรมชาติเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิต เพื่อนำมาแปรรูป และการจัดจำหน่าย สำหรับการบริโภค และใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรนี้ เรียกว่า “เกษตรกร”

2.5.2 ความสำคัญของการเกษตร

ประมวล ไซยวงศ์ (2533 : 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเกษตร ไว้ดังนี้

1. เป็นแหล่งให้ปัจจัย 4 ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ กล่าวคือ สิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของเราทุกวันนี้ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เกือบทั้งหมดได้มาจากกิจกรรมทางการเกษตร โดยอาจนำมาใช้ในทางตรง หรือทางอ้อม ในทางตรง เช่น นำพืชหรือสัตว์มากินเป็นอาหาร นำมาสร้างเป็นที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้ต่างๆ เป็นต้น และในทางอ้อม เช่น นำส่วนต่าง ๆ ของพืช หรือสัตว์มาปรุงแต่งหรือสกัดเอาสารบางชนิดไปทำเป็นอาหาร ยา เคมีภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นต้น

2. เป็นอาชีพหลักของคนไทย ปัจจุบันนี้คนไทยส่วนใหญ่ยังทำอาชีพเกี่ยวกับการเกษตร และยังมีคนอื่น ๆ ที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับการเกษตรอีกจำนวนมาก เช่น ผู้ขายสินค้าเกษตร ผู้ขายปุ๋ย หรือเคมีภัณฑ์การเกษตร เครื่องมือเกี่ยวกับการเกษตร ผู้ทำการแปรรูปอาหารจากผลิตผลการเกษตร ผู้ทำการขนส่งสินค้าการเกษตร เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เป็นสินค้าหลักที่ทำรายได้ให้กับประเทศ ทุกวันนี้แม้สินค้าอุตสาหกรรมจะเป็นสินค้าส่งออกทำรายได้เข้าประเทศได้มากกว่าสินค้าเกษตรแล้วก็ตาม สินค้าจากการเกษตรก็สามารถทำรายได้ให้กับประเทศสูงมาก ตัวอย่างสินค้าการเกษตรประเทศไทยเราส่งออกไปขายต่างประเทศปีละมาก ๆ คือ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพด ยางพารา ไบยาสูบ ปอ ข้าวฟ่าง ละหุ่ง นุ่น เนื้อไก่ กุ้ง หอย ปลา ทั้งส่งในรูปอาหารสด อาหารแห้ง อาหารกระป๋อง และบางส่วนส่งในรูปสินค้าสำเร็จรูป เช่น เครื่องหนัง เครื่องเรือน เป็นต้น

4. เป็นสินค้าที่สร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ และการเมืองให้กับประเทศ กล่าวคือ การดำรงชีวิตของมนุษย์คนเรานั้น ปัจจัย 4 นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ซึ่งผลผลิตจากการเกษตรสามารถนำไปใช้ในความต้องการในด้านปัจจัย 4 ของคนไทยได้ทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า และยารักษาโรค ประเทศไทยเราจึงมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และการเมือง และหากเกิดภาวะการณ์ที่เลวร้ายต่าง ๆ

5. เป็นสินค้าที่สร้างชื่อเสียงเกียรติคุณให้กับประเทศ สินค้าการเกษตรของประเทศไทยที่ส่งไปขายในต่างประเทศส่วนใหญ่จะมีคุณภาพดีกว่าที่ผลิตจากประเทศอื่น ๆ เช่น ข้าวไทยเป็นข้าวที่คนทั่วโลกยอมรับว่ามีคุณภาพดีที่สุด ผลไม้ไทยเป็นที่ยอมรับของคนต่างประเทศว่ามีมากชนิดและมากที่สุด นอกจากนี้การประมงของไทยก็มีชื่อเสียงโดยสามารถจับปลาได้มากเป็นอันดับ 6 ของโลก

สุบิน โควถาวร (2538 : 15) กล่าวว่า ท่ามกลางสภาพเศรษฐกิจที่เลวร้ายเช่นนี้ แม้ว่าดำเนินงานของวิสาหกิจอุตสาหกรรม และธุรกิจบริการที่เคຍรุ่งเรืองอย่างสูงสุดในช่วงที่ผ่านมาจนถึงราวตกต่ำอย่างถึงที่สุด จนถึงกับต้องมีการจ้างออก หรือไล่ออกกันเป็นว่าเล่นก็ตาม แต่สำหรับภาคการเกษตรทุกสาขา กลับอยู่ในสภาพที่มิได้รับผลกระทบน้อยกว่าธุรกิจอื่น การว่างงานยังมีอยู่บ้างถึงแม้ว่าจะไม่มาก หรือไม่มีการขยายตัวมากนัก การเกษตรยังคงมีความสำคัญในฐานะการผลิตอาหาร และเชื่อว่าสามารถจะช่วยกอบกู้สถานะทางเศรษฐกิจได้ ทั้งนี้ได้มีผู้ทำการเกษตรจนประสบผลสำเร็จ คือ มีรายได้อิสสรสร้างควมร่ำรวยมาแล้ว

ด้อย บุนนาค (2538 : 19) ได้ทำการเกษตรจนประสบความสำเร็จในชีวิต คือการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์หลายอย่าง ได้แก่ มะม่วง กระท้อน มะละกอ มะพร้าว เลี้ยงปลาจุก กบ ปลาอื่น ๆ ซึ่งด้อย บุนนาค ได้รับคัดเลือกเป็นเกษตรกรดีเด่นของสมุทรสงคราม เมื่อปี 2538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 การศึกษาเกษตร

ความหมายของการศึกษาเกษตร

การทำเกษตรจำเป็นต้องมีความรู้ในการประกอบอาชีพ เพื่อการจัดการที่ได้ผลผลิตที่สูงที่สุด นพคุณ ศิริวรรณ (2532 : 26) ได้ให้ความหมายของการศึกษาเกษตร ดังนี้

การศึกษาเกษตร (Agricultural Education) หมายถึง การศึกษาเกี่ยวข้องกับการสอน การนิเทศ การบริหารด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรม เพื่อเป็นการเตรียมคนให้ไปทำงานตามหน้าที่ต่าง ๆ หรือมีความเข้าใจในเรื่องเกษตรกรรม

ขอบเขตของการศึกษาเกษตรส่วนใหญ่จะจำกัดอยู่ในขอบเขตของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประถมศึกษา การฝึกหัดอบรม การสอนด้านวิชาเกษตรกรรมระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกระบบ การศึกษาผู้ใหญ่ และ โครงการส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยรัฐบาล หรือเอกชน ดังนั้นการศึกษาเกษตรจึงเป็นการลงทุนจัดการศึกษา เพื่อการเสริมสร้างกำลังคนที่มีทักษะ เจตคติ และความรู้ความสามารถในอันที่จะออกไปประกอบอาชีพอิสระ หรือสามารถให้บริการแก่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้

ความหมายของอาชีวศึกษาเกษตร

อาชีวศึกษาเกษตร (Vocational Agriculture) คือการศึกษาเกษตรสายอาชีพระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะฝึกนักเรียนให้ออกไปประกอบอาชีพโดยตรง ความมุ่งหมายสากลของอาชีวศึกษาเกษตรเป็นการฝึกฝนกำลังคนทางการเกษตรกรรมทั้งในปัจจุบัน และอนาคต ให้มีความรู้ และความชำนาญในงานเกษตรจนสามารถออกไปทำงานได้อย่างแท้จริงตรงตามความต้องการด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

การผลิตกำลังคนทางการเกษตรระดับกลาง หรือในระดับอาชีวศึกษาเกษตรเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรของประเทศเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ต้องการให้มีการศึกษา และการพัฒนากำลังคนที่อยู่ในระดับอาชีวศึกษาเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการสอน การวิจัย การถ่ายทอดความรู้ และวิทยาการใหม่สู่แก่นักเรียนนักศึกษา หรือเกษตรกร ดังนั้นการศึกษาในระดับนี้น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

แก่นแท้ของอาชีวศึกษาเกษตร คือ การให้การศึกษามาเพื่อผลิตบุคคลที่มีความรู้ และอาชีพเกษตรนั้น ไม่ใช่โครงการเกษตร แต่เป็นโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไม่ใช่การพัฒนาทรัพยากรทางการเกษตร หรือพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร

จุดมุ่งหมายของการศึกษาเกษตร

จุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการศึกษาเกษตร โดยทั่วไปจะกำหนดขึ้นตามแนวนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะเป็นไปตามที่รัฐบาลกำหนด จุดมุ่งหมายของการศึกษามีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ผลิตภัณฑ์กรที่มีคุณภาพออกไปประกอบอาชีพอิสระ
2. ผลิตรายการที่สอนวิชาเกษตรในระดับต่างๆ
3. ผลิตรายการที่วิจัยค้นคว้าทางการเกษตรที่มีคุณภาพ

4. ผลิตรายการส่งเสริม และนักบริหารส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร ให้แก่หน่วยงานของรัฐบาล และเอกชน การศึกษาเกษตรมุ่งที่จะฝึกอบรมบุคลากรให้มีความสามารถ 3 ประการ คือ ความรู้ทางเทคนิคการเกษตร ทักษะในงานเกษตร เจตคติที่ดีต่องานเกษตร การศึกษาเกษตรสายสามัญ จะเน้นเจตคติ ส่วนสายอาชีพจะเน้นทักษะ และระดับอุดมศึกษาจะเน้นความรู้ทางเทคนิค

จุดมุ่งหมายของอาชีวศึกษาเกษตร

จุดมุ่งหมายของอาชีวศึกษาเกษตรนั้นสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความสามารถ ผู้ที่ประกอบอาชีพ หรือเตรียมตัวที่จะไปประกอบอาชีพอิสระต่างๆทางการเกษตร เช่นผู้ผลิต ผู้เก็บรักษา ผู้แปรรูปผลผลิต ผู้ทำธุรกิจการค้า ผู้ทำธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตร ผู้ให้บริการทางการเกษตร เป็นต้น
2. เพื่อช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในอันที่จะประกอบกิจการต่างๆ อย่างสะดวก รู้จักปรับปรุงชีวิตให้อยู่ในสังคมโดยมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างมีความสุข มีลักษณะการเป็นผู้นำในงานอาชีพของตน และสังคม มีความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนทั้งในด้านอาชีพ สังคม และความเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ
3. เพื่อปลูกฝังนิสัยให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง มีความประสงค์ที่จะใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพต่อไป

2.6 มุลินีข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

มุลินีข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ถือได้ว่าเป็นองค์กรสาธารณกุศลที่ทำหน้าที่ยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวนาไทย และส่งเสริมนโยบายที่คำนึงถึงความยั่งยืนของอาชีพชาวนาในการผลิตข้าว การแปรรูป และธุรกิจที่ต่อเนื่อง ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมข้าวไทย เผยแพร่ข่าวสารทางด้านข้าวให้สาธารณชน และร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาล และเอกชนในการค้นคว้าวิจัยเรื่องข้าวในประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยมีประวัติความเป็นมา และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยที่เป็นลูกหลานชาวนา ดังนี้ (มุลินีข้าวไทยฯ, 2554 : <http://www.thairice.org/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.1 ประวัติและความเป็นมาของมูลนิธิข้าวไทยฯ

ประชากรไทยกว่าร้อยละ 60 เป็นเกษตรกร ส่วนใหญ่ปลูกข้าวเป็นพืชหลัก ประเทศไทยส่งออกข้าวมากที่สุดในโลก กว่า 7 ล้านตันต่อปี ข้าวไทยสร้างชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก ทำรายได้ให้แก่ประเทศเป็นจำนวนมากทุกปี ข้าวจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ช่วยกอบกู้และพุงเศรษฐกิจของประเทศในช่วงวิกฤต ข้าว...เป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมประจำชาติ มีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงต่อศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ศาสนพิธี การเฉลิมฉลอง ภูมิปัญญา และวิถีทางในการดำรงชีวิตของคนไทย แต่ทุกวันนี้มีคนไทยกี่คนที่รู้ว่าข้าวมีอิทธิพลต่อขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตของคนไทย มีกี่คนที่รู้จักแม่โพสพ มีกี่คนที่รู้ว่ามีเวลาที่ข้าวตั้งท้อง และคนไทยปฏิบัติต่อข้าวเหมือนกับปฏิบัติต่อผู้หญิงที่ตั้งท้อง มีใครเคยได้ยินเพลงเกี่ยวกับข้าว ฯลฯ คนไทยคุ้นเคยกับข้าวเสียจนมองข้ามความสำคัญของข้าว และคนปลูกข้าว ชาวนาเองก็ยังไม่อยากให้ลูกหลานสืบทอดการเป็นชาวนา เพราะทราบดีถึงความยากลำบากในการทำนา และรายได้จากการผลิตที่ไม่แน่นอน งบประมาณของรัฐบาลที่ใช้สำหรับค้นคว้าวิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับข้าวก็ไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

เพื่ออนาคตของประเทศ เราต้องร่วมกันสร้างอนาคตของข้าวไทยให้ดีขึ้น ชาวนาควรรู้จักใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ผสมผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเพิ่มผลิตผล และลดต้นทุนการผลิต โดยรักษาคุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อม และควรเข้าใจถึงกลไกของราคาข้าว กิจกรรมของโรงสีข้าว และการค้าข้าวทั้งภายในประเทศ และนอกประเทศ เพื่อที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงรอบ ๆ ตัวสามารถเข้ากับระบบเศรษฐกิจโลกาภิวัตน์ที่กำลังเผชิญอยู่ได้ ประชาชนทั่วไปก็ควรที่จะมีความรู้ และให้ความสนใจในเรื่องข้าวมากขึ้น ทั้งในด้านการบาทของข้าวต่อวิถีการดำเนินชีวิต ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ทั้งในด้านกระบวนการผลิตของชาวนา เราต้องเร่งเรียกร้องให้คนไทยหันกลับมาทำความรู้จักกับวัฒนธรรมข้าว เลือกรสร อนุรักษ์ บูรณาการความรู้เรื่องข้าวเพื่อเผยแพร่สร้างการทำนาให้เป็นอาชีพที่ดึงดูดใจคนรุ่นใหม่ได้ แต่เนื่องจากงานพัฒนาอนาคตข้าว และชาวนามีขอบเขตกว้างขวาง องค์กรใดองค์กรหนึ่งย่อมไม่สามารถทำได้เพียงลำพัง จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ และการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์การนานาชาติ อาศัยกลไกการทำงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพ มีเงินทุนสนับสนุนที่พอเพียงสำหรับงานวิจัยและงานฝึกอบรมต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงถือกำเนิดขึ้น

120137

2.6.2 มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อมูลนิธิ

ชื่อภาษาอังกฤษ

มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

Thai Rice Foundation under Royal
Patronage

ตราสัญลักษณ์

ปีที่ก่อตั้ง

ปีที่ได้รับเป็นมูลนิธิในพระบรมราชูปถัมภ์

สถานที่ตั้งมูลนิธิ

พ.ศ. 2543

พ.ศ. 2544

อาคารวิจัยและพัฒนา ชั้น 3

ห้อง 317-320

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บางเขน)

ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

0-2942-7620-1, 0-2942-7626

0-2942-7921

หมายเลขโทรศัพท์

หมายเลขโทรสาร

E-Mail

Website

วัตถุประสงค์

ricefoundthairice@thairice.org

http://www.thairice.org

1. รักษาเมล็ดพันธุ์ข้าวไทย
2. เผยแพร่ความรู้ในเรื่องข้าว
3. สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาในเรื่องข้าว
4. สนับสนุนนโยบายที่ก่อให้เกิดความคล่องตัวในวงการข้าวไทย

วิสัยทัศน์

มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มุ่งที่จะยกระดับอนาคตของข้าว และของชาวนาไทย เพื่อให้ชาวนาไทยสามารถปรับตัวเข้ากับโลกสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ และหวังที่จะเห็นสาธารณชนคนไทยยกย่องและใส่ใจในมรดกวัฒนธรรมข้าว และร่วมกันดูแลพื้นที่เพาะปลูกให้คงอยู่เป็นสมบัติของชาติต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.3 โครงการ “อนุชนชาวนาไทย : ความอยู่รอดของข้าวไทย”

ความเป็นมาของเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย

มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพชาวนาและเล็งเห็นปัญหาการขาดเสถียรภาพ ด้านเศรษฐกิจ และสังคมของชาวนา ซึ่งทำให้อาชีพชาวนาขาดความยั่งยืน ดังที่มีความโน้มเอียงอย่างเห็นได้ชัดว่าลูกหลานชาวนา มักจะหันไปประกอบอาชีพอื่นแทนการทำนา ส่งผลให้จำนวนชาวนาไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง มูลนิธิฯ จึงได้จัดโครงการ “อนุชนชาวนาไทย : ความอยู่รอดของข้าวไทย” ขึ้นเมื่อปี 2548 โดยมุ่งที่จะปลูกจิตสำนึก และบ่มเพาะแนวคิดให้เยาวชนไทยตระหนักถึงความสำคัญของข้าวต่อวัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย สนับสนุนส่งเสริมเยาวชนลูกหลานชาวนาให้ได้เรียนรู้เทคโนโลยี และการจัดการภาคการผลิตที่ทันสมัย เพื่อสร้างชาวนารุ่นใหม่ที่มีภาพลักษณ์ และศักยภาพสูง สามารถทำวิถีชีวิตของชาวนาไทยยุคใหม่ดีขึ้น ทุกปีมูลนิธิฯ จะเปิดรับสมัครอนุชนลูกหลานชาวนาจากทั่วประเทศ อายุระหว่าง 15-18 ปี กำลังศึกษาอยู่ระดับ ม.3-ม.6 หรือ ปวช./ปวส. มีความสนใจทางด้านเกษตร และหากมีประสบการณ์การทำงานจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ โดยผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจะได้เข้ารับการอบรมเรื่องข้าว ในค่ายข้าวที่จัดขึ้น 4 ภาคของประเทศ คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เมื่อผ่านการเข้าค่ายข้าวแล้ว อนุชนจะได้เข้าเป็นสมาชิก “เครือข่ายอนุชนชาวนาไทย” ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ทั้งสิ้น 235 คนจาก 52 จังหวัด สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยจะทำหน้าที่เป็นทูตทูตข้าว ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์เรื่องข้าว ที่แต่ละคนได้รับมาให้แก่เยาวชน และสาธารณชนในเวทีต่าง ๆ

การจัดค่ายข้าว : ปี 2548 - 2552

มูลนิธิฯ จัดค่ายข้าวใน 4 ภาคของประเทศ คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เป็นประจำทุกปี ค่ายข้าวที่ได้จัดไปแล้วมี 12 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 (19 - 22 เมษายน 2549) ค่ายข้าวภาคกลาง จัดที่มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน จำนวน 10 คน

ครั้งที่ 2 (12 - 15 มีนาคม 2550) ค่ายข้าวภาคกลาง จัดที่มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน จำนวน 10 คน

ครั้งที่ 3 (7 - 11 ตุลาคม 2550) ค่ายข้าวภาคกลาง จัดที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติคลองหลวง จำนวน 17 คน

ครั้งที่ 4 (7 - 11 ตุลาคม 2550) ค่ายข้าวภาคเหนือ จัดที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา จำนวน 20 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครั้งที่ 5 (7 - 11 ตุลาคม 2550) ค่ายข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโสทร จำนวน 19 คน

ครั้งที่ 6 (12 - 19 ตุลาคม 2551) ค่ายข่าวภาคกลาง จัดที่ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน จำนวน 17 คน

ครั้งที่ 7 (12 - 19 ตุลาคม 2551) ค่ายข่าวภาคเหนือ จัดที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร จำนวน 19 คน

ครั้งที่ 8 (12 - 19 ตุลาคม 2551) ค่ายข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี จำนวน 20 คน

ครั้งที่ 9 (11 - 18 ตุลาคม 2552) ค่ายข่าวภาคกลาง จัดที่ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน จำนวน 34 คน

ครั้งที่ 10 (11 - 18 ตุลาคม 2552) ค่ายข่าวภาคเหนือ จัดที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร จำนวน 21 คน

ครั้งที่ 11 (11 - 18 ตุลาคม 2552) ค่ายข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี จำนวน 22 คน

ครั้งที่ 12 (5 - 12 ตุลาคม 2552) ค่ายข่าวภาคใต้ จัดที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง จำนวน 16 คน

ในปี 2551 และ 2552 ได้มีการคัดเลือก “อนุชนชาวนาดิเด่น” ของทุกค่าย ๆ ละ 1 คน อนุชนดิเด่นจะได้รับโล่เกียรติยศ และทุนการศึกษา

กิจกรรมของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย

สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยมีสิทธิ์ที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

การรับทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี

สมาชิกเครือข่ายฯ มีสิทธิ์ที่จะสมัครสอบคัดเลือกเพื่อขอรับทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อศึกษาทางด้านเกษตรกรรมโดยเน้นในเรื่องข่าวตามสาขาวิชาดังต่อไปนี้ คือ พืชศาสตร์ เศรษฐศาสตร์การเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และส่งเสริมการเกษตร ในปี 2552 มูลนิธิข่าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้ให้ทุนดังกล่าวเป็นจำนวน 8 ทุน ผู้ได้รับทุน 4 คน ได้เข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาปี 2552 แล้ว ส่วนอีก 4 คน จะเข้ารับการศึกษาในปีการศึกษา 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ได้รับทุนการศึกษาในระดับปริญญาตรีประจำปี 2552

1. นายเสกสรร ทาดาสุข มหาวิทยาลัยแม่โจ้ คณะผลิตกรรมการเกษตร
2. นายอานนท์ ไชยศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

3. นางสาวดวงฤทัย ป้อมเพชร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน คณะเกษตร

4. นางสาวภาคินี สุขเสงี่ยม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน คณะเศรษฐศาสตร์
เกษตร และทรัพยากร

5. นางสาววันเพ็ญ พัฒนะอารีย์ (กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
เชิงใหม่)

6. นางสาวสุมาลี นามเหล่า (กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนหนองสูงสามัคคีวิทยา)

7. นางสาวสุดาวรรณ จันทร์ใจ (กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนม่วงมิตรวิทยาคม)

8. นางสาวศันสนีย์ ฉิมพลี (กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร)

การเข้าค่ายข้ามต่างประเทศ

นอกเหนือจากค่ายข้ามที่จัดขึ้นใน 4 ภาคของประเทศแล้ว มูลนิธิฯ ยังจัดค่ายข้ามใน
ต่างประเทศอีกด้วย เพื่อสนับสนุนให้อุชนได้เรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรื่องข้าว รวมทั้ง
วัฒนธรรม ประเพณีกับอุชนจากประเทศอื่นๆ ค่ายข้ามต่างประเทศที่ได้จัดไปแล้ว 3 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 (23 - 29 เมษายน 2549) ที่สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (International Rice
Research Institute, IRRI) ประเทศฟิลิปปินส์ จำนวน 10 คน

ครั้งที่ 1 (23 - 29 เมษายน 2549) ที่สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (International Rice
Research Institute, IRRI) ประเทศฟิลิปปินส์ จำนวน 10 คน

ครั้งที่ 2 (22 - 29 เมษายน 2550) ที่สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (International Rice
Research Institute, IRRI) ประเทศฟิลิปปินส์ จำนวน 10 คน

ครั้งที่ 3 (5 - 13 มกราคม 2553) ที่ประเทศเวียดนาม จำนวน 10 คน

การประกวดผลงานกิจกรรมเรื่องข้าว

เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกเครือข่ายอุชนชาวนาไทย ไม่ทิ้งเรื่องข้าวไป
และยังคงดำเนินกิจกรรม เรื่องข้าวอย่างต่อเนื่อง อันจะเป็นการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพ
ของเครือข่ายอุชนชาวนาไทยให้มีความยั่งยืน มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงจัดการ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกวดผลงานกิจกรรมเรื่องข้าวของสมาชิกเครือข่ายฯเป็นประจำทุกปี โดยสมาชิกเครือข่ายฯ มีสิทธิ์ที่จะส่งผลงานเข้าประกวดชิงทุนการศึกษา พร้อมโล่รางวัล และประกาศนียบัตร สำหรับการประกวดในปี 2551 ผู้ชนะการประกวด คือ นายทศพร เขียงขวาง จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครพนม ผลงานประกอบด้วย

1. โครงการอบรมให้ความรู้ และสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพการทำนาแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่โรงเรียนบ้านท่าค้อ (29 พฤศจิกายน 2550) และ โรงเรียนบ้านขามเต่า (6 ธันวาคม 2550) จ.นครพนม
2. การจัดนิทรรศการ “ข้าวของพ่อ” ในวันเกษตรลุ่มน้ำโขงครั้งที่ 11 ประจำปี 2551 ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม (8 – 11 กุมภาพันธ์ 2551)
3. การจัดบอร์ดเชิญชวนผู้มีความสนใจ เข้าร่วมโครงการอนุชนชาวนาไทย : ความอยู่รอดของข้าวไทย ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม (กรกฎาคม 2551)
4. การจัดโครงการแข่งขันค่านาชิงแชมป์ 2008 และกิจกรรมสอนน้องค่านา ในวันลงแขกค่านา ประจำปี 2551 ณ แปลงนาสาขาวิชาพืชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครพนม (5 กรกฎาคม 2551)
5. การจัดนิทรรศการ “ชุมนุมพืชศาสตร์” ในกิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ ประจำปี 2551 ณ หอประชุมวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม (21 สิงหาคม 2551)
6. การมีส่วนร่วมในงานวิจัยของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาพืชศาสตร์ เรื่อง “ประสิทธิภาพการเจริญเติบโตของข้าวพันธุ์พื้นเมืองเปรียบเทียบกับพันธุ์ กช 15” (กันยายน 2551)

การเข้าร่วมประชุมเวทีข้าวไทยประจำปี

มูลนิธิฯ ร่วมกับหน่วยงานจากทั้งภาครัฐ และเอกชน จัดการประชุมเวทีข้าวไทยทุกปี ปีละครั้ง โดยเน้นประเด็น ปัญหาของข้าวที่สำคัญในแต่ละปี เช่น ในปี 2549 หัวข้อเวทีข้าวไทยคือ “อนาคตข้าวไทย : ความอยู่รอดของชาวนา” ในปี 2549 คือ “เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาข้าวไทย” ในปี 2550 คือ “ชาวนารุ่นใหม่ : นำข้าวไทยก้าวไกล” ในปี 2551 คือ “วิกฤตอาชีพชาวนากับความมั่นคงทางอาหารของชาติ” และในปี 2552 คือ “วิกฤตข้าวไทย : ใครจะแก้” สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มีโอกาสจะได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุมเวทีข้าวไทยของแต่ละปี และ/หรือเชิญให้ร่วมจัดนิทรรศการ ภายใต้อำนาจของการประชุมในปีนั้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอบรมพิเศษเรื่องข้าว

มูลนิธิฯ จะจัดการอบรมพิเศษเรื่องข้าวให้แก่สมาชิกเครือข่ายฯ ที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้เรื่องข้าวในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อที่จะสามารถทำกิจกรรมเรื่องข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ในปี 2551 มูลนิธิฯ ได้ จัดการอบรมเรื่อง “การจัดการความอุดมสมบูรณ์ของดินนา” ขึ้น โดยเน้นเทคโนโลยี “ปุ๋ยสั่งตัด” เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าว ณ ภาควิชาปฐพีวิทยา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน เมื่อ 18 ธันวาคม 2551 โดยมีอนุชนเข้าร่วม 18 คน และอาจารย์จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร อุบลราชธานี พะเยา แห่งละ 1 คน

กิจกรรมพิเศษอื่น ๆ

หลายครั้งที่องค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชนจัดโครงการที่เกี่ยวกับข้าว มูลนิธิฯ จะส่งสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ไปเข้าร่วมในโครงการต่าง ๆ เหล่านั้น เช่น

พิธีอัญเชิญพระแม่โพสพคืนนา เถลิงพระเกียรติ วันที่ 9 สิงหาคม 2551 จังหวัดอ่างทอง จัดโดยกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ชาวนาไทย และเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไป ได้ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณีด้านข้าว ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับข้าว โดยมีสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยเข้าร่วมงาน 10 คน

งานมหกรรมข้าว และชาวนาไทย ปี 2552 วันที่ 16 กันยายน 2552 ณ อาคารจักรพันธ์เพ็ญศิริ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน จัดโดยกรมการข้าว และหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อื่น ๆ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และมูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้คนไทย ได้เห็นคุณค่าของข้าวไทย ร่วมกันอนุรักษ์ข้าวไทย และผืนนาไทยให้คงอยู่กับประเทศไทยสืบไป และเพื่อเป็นการสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับชาวนาไทย โดยมีสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย เข้าร่วมงาน 34 คน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปราง กาญจนสาร (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรกรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอานาจิวิทยา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่ว่าอาชีพเกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว เป็นอาชีพที่ลงทุนสูง อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง และเป็นอาชีพที่มีเกียรติเช่นเดียวกับอาชีพอื่น ๆ และไม่เห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยกับข้อความที่ว่า อาชีพเกษตรให้รายได้ที่ไม่แน่นอน ผู้ประกอบอาชีพเกษตรเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ล้าหลัง อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนัก จะเห็นได้ว่านักเรียนมีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรอยู่มาก ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องน่าจะหาแนวทางปรับปรุงเพื่อแก้ไขให้เกษตรกรเหล่านั้นมีโอกาสพัฒนาด้านการเกษตรเพื่อที่เขาจะได้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ภิมุข ทวคณิน (2537 : 46) ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกาญจนาภิเษก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยคือ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ได้รับประโยชน์จากการเรียนการสอนจากวิชาเกษตรกรรม และมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวครู ซึ่งแสดงว่าครูเกษตรมีความรู้ความสามารถในการสอน แต่ความสนใจในอาชีพเกษตรนั้น นักเรียนรู้สึกว่าคุณครูสอนควรหาวิธีการเรียนการสอนวิชาเกษตร เพื่อจะให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญของอาชีพเกษตร และมีความรู้สึกว่าคุณครูมีความมั่นคงไม่ค้อยไปกว่าอาชีพอื่น

ชินจิตร กอแก้ว (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร อำเภอกำแพงแก้ว จังหวัดอยุธยา พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ 41.62 มีความคิดเห็นว่าคุณครูนั้นให้ผลตอบแทนปานกลาง นักเรียนร้อยละ 40.54 มีความคิดเห็นว่าคุณครูนั้นไม่สามารถทำให้ร่ำรวยได้ เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้ว ร้อยละ 36.76 มีความคิดเห็นว่าจะประกอบอาชีพทางด้านค้าขายจึงจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น ความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรที่เกี่ยวข้องด้านฐานะทางสังคมพบว่า นักเรียนร้อยละ 37.70 มีความคิดเห็นว่าคุณครูนั้นแม้จะไม่สามารถทำให้ร่ำรวยได้แต่ก็เป็นอาชีพที่มั่นคง และเป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาให้มีรายได้ดีในสังคม โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นว่าคุณครูเป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ ความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรด้านการเมืองส่วนมากแล้ว นักเรียนร้อยละ 37.30 ให้ความเห็นว่ารัฐบาลไม่ควรสนับสนุนอาชีพเกษตรเพราะประเทศไทยกำลังจะเปลี่ยนเป็นประเทศอุตสาหกรรม ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนด้านการตลาดเกษตรแล้ว นักเรียนร้อยละ 31.35 มีความเห็นว่าไม่เลือกประกอบอาชีพเกษตรเพราะประกอบอาชีพอื่นมีรายได้ดีกว่า ความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพเกษตร เมื่อมีการเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นแล้วจะเป็นอาชีพที่ทำรายได้น้อยและน่าเบื่อมาก มีหน่วยงานของรัฐบาลให้การสนับสนุนน้อย และเมื่อเรียนจบแล้วไม่มีงานทำ

กนกวรรณ ดารพันธ์ (2535 : 68) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกษตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยเกษตรกรรมสงขลา และวิทยาลัยประมงดินสูลานนท์ ต่ออาชีพเกษตรกรรม ส่วนใหญ่นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร แต่สังคมส่วนรวมยังเห็นว่าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่เหนื่อย ควรทำเป็นอาชีพรอง และเป็นอาชีพที่ค้ำจุนอาชีพอื่น ผู้ปกครองเห็นว่าอาชีพเกษตรควรทำเป็นอาชีพรอง อาจเป็นเพราะว่ารายได้ต่อเดือนมีน้อยไม่พอเลี้ยงครอบครัว เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และสังคมส่วนใหญ่ยังมองอาชีพเกษตรค้ำจุนอาชีพอื่น อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ และไม่มีความมั่นคงสังคมส่วนใหญ่จึงเห็นว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ค้ำจุนอาชีพอื่น

มะอัสมี มะลี (2539 : 30) ได้ศึกษาความคิดเห็นในด้านการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาเกษตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ในการศึกษาความต้องการประกอบอาชีพหลังจบการศึกษาพบว่าร้อยละ 91.67 ต้องการประกอบอาชีพเกษตรหลังจากจบการศึกษาไปแล้ว เพราะนักศึกษามีความรู้พอที่จะประกอบอาชีพเกษตรได้ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพอิสระ และสามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้แล้วยังเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงก้าวหน้าเป็นอาชีพที่ช่วยพัฒนาชาติ และนักศึกษามีใจรักอาชีพเกษตร ส่วนนักศึกษาร้อยละ 8.33 มีความเห็นว่าจะไม่เลือกประกอบอาชีพเกษตรหลังจากจบการศึกษา เพราะอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงาน และเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อยและที่สำคัญในการเรียนการสอนควรหาวิธีการ หรือกิจกรรมเพื่อที่จะผลิตนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และความรู้ที่ได้สามารถนำไปประกอบอาชีพส่วนตัว และควรแนะนำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรให้มากยิ่งขึ้น

วิระชัย โภธิเสน (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพเกษตร เนื่องจากต้องการที่จะนำความรู้ทางด้านวิชาชีพเกษตรไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจของนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่ออาชีพเกษตรได้แก่ ความสำคัญต่อโลก ประเทศ ชุมชน ครอบครัว และตนเอง นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพเกษตรทำให้ประเทศดีขึ้นประชาชนมีงานทำ ความสำคัญต่อครอบครัวนักศึกษาเห็นว่าอาชีพเกษตรทำให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มมากขึ้น และเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้ตนเองมีอนาคตที่ดี ความคิดเห็นด้านฐานะทางสังคมนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพดั้งเดิมของคนไทย นักศึกษาจะเป็นคนพัฒนาอาชีพเกษตรให้เจริญสืบต่อไป ส่วนความสำคัญต่อสุขภาพอนามัย นักศึกษาเห็นว่าอาชีพเกษตรทำให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้ เพราะเป็นอาชีพที่ผลิตอาหารเลี้ยงมนุษย์ และนักศึกษาคิดว่าสังคมในท้องถิ่นของตนเองมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรเพราะเป็นอาชีพที่หาเลี้ยงครอบครัวได้ ด้านการเมืองพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่านโยบายของรัฐบาลมีการสนับสนุนด้านการเกษตรน้อยมากคิดเป็นร้อยละ 44.05 ทั้งนี้ นโยบายต่อทางการเกษตร และตัวเกษตรกรเอง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และถ้ารัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนทางการตลาดนักศึกษาส่วนใหญ่จะเลือกประกอบอาชีพเกษตร แต่ต้องรอดูสถานการณ์สักระยะก่อน และนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือเกษตรกร โดยมีการประกันราคาผลผลิตทางการเกษตร ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ทัดเทียมกับอาชีพอื่น เพราะสามารถจะประกอบเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าถ้ารัฐบาลมีการสนับสนุน ส่วนลักษณะการประกอบอาชีพด้านการเกษตรนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการที่จะปลูกพืชมากที่สุด และลักษณะกิจกรรมนักศึกษาจะมาเป็นฟาร์มขนาดเล็กก่อนจากนั้นก็ขยายใหญ่ขึ้นตามลำดับ

ปฏิมากรณ์ ฤชดี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2540 ผลการวิจัยพบว่า ก่อนเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายบ้างเป็นส่วนน้อย สาเหตุที่เลือกวิชาชีพเกษตร เพราะส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีทุนจำกัด และเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย เมื่อจบการศึกษาแล้วสถานศึกษาที่คาดว่าจะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เลือกที่จะศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ รองลงมาคือสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ความคิดเห็นของนักศึกษาต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านเศรษฐกิจมองว่า อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่สามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้ ด้านการยอมรับในสังคมเป็นอาชีพที่สุจริต ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพเป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ เป็นอาชีพที่มีความหลากหลายมีให้เลือกตามความถนัด ด้านครอบครัวเป็นอาชีพที่สร้างความอบอุ่นภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี ด้านความรู้เป็นอาชีพที่จำเป็นต้องมีความรู้ด้านการตลาด ด้านการลงทุนต้องลงทุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการเกษตร ด้านรัฐบาลควรมีบทบาทในเรื่องของราคาผลผลิต และควรให้ความรู้กับเทคโนโลยีใหม่ ๆ แก่เกษตรกร ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาชีพเกษตร ด้านอื่น ๆ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนเงินกู้แก่เกษตรกร ทั้งยังควรสนับสนุนด้านอุตสาหกรรมความรู้ด้านการเกษตร เน้นการทำเกษตรให้ครบวงจร ศึกษาปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมเพื่อช่วยแก้ไข้ปัญหา ควรจัดการระบบน้ำเพียงพอต่อการประกอบอาชีพ และส่งเสริมพ่อค้าคนกลางให้สอดคล้องกับอาชีพเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ อนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งแต่รุ่นที่ 1-4 (พ.ศ. 2548 -2552) จำนวน 235 คน ซึ่งมีประชากรที่ทำการศึกษาดังนี้

อนุชนชาวนาไทย รุ่นที่ 1 ปี พ.ศ. 2548-2549 จำนวน 9 คน

อนุชนชาวนาไทย รุ่นที่ 2 ปี พ.ศ. 2549-2550 จำนวน 77 คน

อนุชนชาวนาไทย รุ่นที่ 3 ปี พ.ศ. 2550-2551 จำนวน 56 คน

อนุชนชาวนาไทย รุ่นที่ 4 ปี พ.ศ. 2551-2552 จำนวน 93 คน

รวม 235 คน

การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากต้องการทราบความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยทุกคน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามปลายเปิด และปลายปิด เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

3.2.2 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1) ศึกษาเอกสาร วัตถุประสงค์ในการวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดประเด็น และขอบเขตของแบบสอบถาม
- 2) กำหนดประเด็นและแบ่งคำถามออกเป็นหมวดหมู่หรือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3) ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลจัดทำแบบสอบถาม โดยดัดแปลงแบบสอบถามจากปัญหาพิเศษของวิรัตน์ ยังมะลัง (2551 : 38-41) และ ปฎิมากรณ์ ฤทธิ (2540 : 51-54) ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 4) นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (อาจารย์งามชื่น คงเสรี) มุลินธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกันตรวจสอบแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา ให้มีความถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง
- 5) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากร ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการศึกษาต่อ
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพ
  - ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และข้อเสนอแนะต่อมุลินธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

3.2.3 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตัวเอง โดยนำแบบสอบถามจำนวน 235 ชุดส่งให้กับประชากรทั่วประเทศทางไปรษณีย์ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ โดยให้ส่งมาที่มุลินธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นผู้รวบรวม จากนั้นตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมามีจำนวน 87 ชุด คิดเป็นร้อยละ 37.0 เนื่องจากสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ส่วนใหญ่จะอยู่ในชนบทและอาจจะระบุที่อยู่ให้ทางมุลินธิไม่ชัดเจน หรือมีการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยใหม่ เนื่องจากทำงานต่างพื้นที่/ จังหวัดอื่น ๆลฯ จึงมีผลทำให้การตอบแบบสอบถามกลับคืนมามีไม่ถึงร้อยละ 50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้แล้ว นำมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้ว นำเอาข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และนำไปคำนวณหาค่าทางสถิติ โดยใช้ค่าร้อยละ และค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

1. การหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

$$\begin{aligned} \text{กำหนดให้ } X &= \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \\ N &= \text{จำนวนประชากรทั้งหมด} \end{aligned}$$

2. การหาค่าคะแนนเฉลี่ยทางสถิติ

$$\mu = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\mu = \text{ค่าคะแนนเฉลี่ย}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน}$$

$$N = \text{จำนวนอนุชนชาวมาไทยฯ ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

การคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยโดยให้คะแนนคำตอบที่กำหนดไว้ในด้านความคิดเห็น ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรน้อยที่สุด

(ประกอบ กรรณสูตร, 2538 : 60)

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย
2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ
1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \frac{(\sum fx)^2}{N}}$$

σ = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = ความถี่

x = คะแนนข้อนั้น ๆ

N = จำนวนอนุชนชาวนาไทยฯ ทั้งหมดที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

4.1 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลการศึกษามีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

รายการ	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	41	47.1
หญิง	46	52.9
2. อายุ		
น้อยกว่า 15 ปี	1	1.1
15 - 20 ปี	74	85.1
21 - 25 ปี	12	13.8
อายุน้อยที่สุด 13 ปี		
อายุมากที่สุด 23 ปี		
อายุเฉลี่ย 18.9 ปี		
3. นับถือศาสนา		
พุทธ	86	98.9
คริสต์	1	1.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
4. ปัจจุบันศึกษาอยู่ในระดับ		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	19	21.8
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	8	9.2
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	27	31.1
ปริญญาตรี	29	33.3
อื่นๆ (ไม่ได้ศึกษา : ประกอบอาชีพ)	4	4.6
5. ภูมิลำเนา		
ภาคเหนือ (แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา น่าน ลำปาง แพร่ อุตรดิตถ์ ตาก สุโขทัย พิจิตร นครสวรรค์ เพชรบูรณ์)	24	27.6
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เลข อุรธานี นครพนม มุกดาหาร กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ขอนแก่น ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร)	41	47.1
ภาคกลาง (กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ชัยนาท อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี กรุงเทพมหานคร ปราชินบุรี สระแก้ว)	15	17.2
ภาคใต้ (ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง)	7	8.1
6. พื้นที่ร่วมบิดา-มารดา		
1 คน	9	10.3
2 คน	45	51.9
3 คน	22	25.2
4 คน	5	6.0
5 คน	2	2.2
6 คน	1	1.1
7 คน	2	2.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
9 คน	1	1.1
7. สถานภาพครอบครัว		
บิดา-มารดาอยู่ร่วมกัน	71	81.6
บิดา-มารดาแยกกันอยู่	6	6.9
บิดาเสียชีวิต	6	6.9
มารดาเสียชีวิต	3	3.5
อื่น ๆ (บิดา-มารดาเสียชีวิต)	1	1.1
8. บิดา-มารดาประกอบอาชีพทางการเกษตร		
ทำนา	69	79.4
ทำไร่	5	5.7
ทำสวน	8	9.2
ทำกิจการอื่น ๆ (รับราชการ)	5	5.7
9. พื้นที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร		
ไม่มีพื้นที่ (ทำกิจการอื่น ๆ)	5	5.7
ต่ำกว่า 10 ไร่	20	22.9
10 – 20 ไร่	33	37.9
21 – 30 ไร่	12	13.8
31 – 40 ไร่	9	10.4
41 – 50 ไร่	3	3.5
51 – 60 ไร่	2	2.3
มากกว่า 60 ไร่	3	3.5
พื้นที่น้อยที่สุด 1 ไร่		
พื้นที่มากที่สุด 130 ไร่		
เฉลี่ย 21.1 ไร่		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
10. การศึกษาของบิดา		
ไม่รู้หนังสือ	9	10.3
ประถมศึกษา	46	52.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	11.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	12	13.8
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2	2.3
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	2	2.3
ปริญญาตรี	2	2.3
อื่น ๆ (ปริญญาโท)	4	4.6
11. การศึกษาของมารดา		
ไม่รู้หนังสือ	11	12.6
ประถมศึกษา	56	64.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	5.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	7	8.1
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	1	1.1
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	4	4.6
ปริญญาตรี	3	3.5
12. รายได้ของบิดา-มารดาารวมกันต่อปี		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	1	1.1
10,000-30,000 บาท	14	16.3
30,001-50,000 บาท	10	11.1
50,001-70,000 บาท	21	24.3
70,001-90,000 บาท	7	8.0
90,001-100,000 บาท	8	9.2
มากกว่า 100,000 บาท	26	30.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
13. สถานการณ์รายได้ของครอบครัว		
พอมีพอใช้	59	67.8
ไม่พอใช้ต้องกู้ยืม	25	28.8
เหลือเก็บ	2	2.3
อื่น ๆ (ไม่ทราบ)	1	1.1
14. แหล่งเงินทุนของครอบครัว		
ธ.ก.ส.	61	70.1
อื่น ๆ (กองทุนหมู่บ้าน)	17	19.6
หนี้นอกระบบ	9	10.3

จากตารางที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 87 คน พบว่ามากกว่าครึ่งเล็กน้อยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.9 อายุของสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15-20 ปี ร้อยละ 85.1 เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98.9

ปัจจุบันศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจำนวนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 33.3 และ 31.1 ตามลำดับ เกือบครึ่งหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 47.1 ประมาณครึ่งหนึ่งมีพี่น้องร่วมบิดา-มารดา 2 คน ร้อยละ 51.9 สถานภาพครอบครัวส่วนใหญ่ บิดา-มารดา อยู่ร่วมกัน ร้อยละ 81.6 บิดา-มารดา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรด้วยการทำนา ร้อยละ 79.4 ประมาณหนึ่งในสามมีพื้นที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรอยู่ระหว่าง 10-20 ไร่ ร้อยละ 37.9 การศึกษาของมารดาและบิดา อยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 64.4 และ 52.9 ตามลำดับ

รายได้ของบิดา-มารดา รวมกันต่อปีประมาณหนึ่งในสามมากกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 30.0 สถานการณ์รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่พอมีพอใช้ ร้อยละ 67.8 และแหล่งเงินทุนของครอบครัวส่วนใหญ่ได้มาจาก ธ.ก.ส. ร้อยละ 70.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิ ฯ

รายการ	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
1. สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย		
รุ่นที่ 1 ปี (พ.ศ. 2548-2549)	6	6.9
รุ่นที่ 2 ปี (พ.ศ. 2549-2550)	3	3.4
รุ่นที่ 3 ปี (พ.ศ. 2550-2551)	34	39.1
รุ่นที่ 4 ปี (พ.ศ. 2551-2552)	44	50.6
2. ประสบการณ์การเข้าร่วมค่ายข้าวต่างประเทศ		
เคย	10	11.5
ประเทศฟิลิปปินส์	(5)	(5.7)
ประเทศเวียดนาม	(2)	(2.3)
ทั้งสองประเทศ	(3)	(3.5)
ไม่เคย	77	88.5
4. แหล่งข้อมูลที่ทำให้รู้จักมูลนิธิข้าวไทย ฯ *		
สถานศึกษา	68	78.2
อินเทอร์เน็ต	41	47.1
เพื่อนแนะนำ	16	18.4
หน่วยงานภาครัฐ	10	11.5
วิทยุ และ โทรทัศน์	8	9.2
อื่น ๆ (ครูแนะนำ)	7	8.0
5. เหตุผลที่เข้ามาเป็นสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย *		
นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาท้องถิ่น	73	83.9
ต้องการสืบทอดอาชีพชาวนาไทย	64	73.6
ต้องการรับข่าวสารจากมูลนิธิ	48	55.2
อยากศึกษาคูงานต่างประเทศ	41	47.1
อื่น ๆ (สร้างเครือข่ายชาวนาไทย)	8	9.2
6. สิ่งที่ต้องการให้มูลนิธิช่วยเหลือ *		
ด้านการศึกษา	65	74.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ *	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
ด้านข่าวสารการเกษตร	54	62.1
ด้านการพัฒนาชุมชน	48	52.9
ด้านการจัดอบรมให้ความรู้	46	52.2
ด้านทุนการประกอบอาชีพ	37	42.5
ด้านปัจจัยการผลิต	21	24.1
อื่น ๆ (ศึกษาดูงาน ขอโควตาเข้ามหาวิทยาลัย)	5	5.7

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 2 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยมุลินธิชาชาวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมุลินธิฯ พบว่าสมาชิกที่ตอบแบบสอบถามประมาณครึ่งหนึ่ง เป็นรุ่นที่ 4 ปี (พ.ศ.2551 - 2552) ร้อยละ 50.6 ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การเข้าร่วมต่างประเทศ ร้อยละ 88.5 ส่วนที่เคยมีประสบการณ์ มีเพียงเล็กน้อย ร้อยละ 11.5 (ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศเวียดนาม และทั้งสองประเทศ)

แหล่งข้อมูลที่สำคัญที่ทำให้รู้จักมุลินธิชาชาวไทย ๆ ส่วนใหญ่คือ สถานศึกษา ร้อยละ 78.2 รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 47.1 เหตุผลที่เข้ามาเป็นสมาชิก ส่วนใหญ่ต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาท้องถิ่น ร้อยละ 83.9 รองลงมาคือ ต้องการสืบทอดอาชีพชาวนาไทย ต้องการรับข่าวสารจากมุลินธิ และอยากศึกษาดูงานต่างประเทศ ร้อยละ 73.6, 55.2, และ 47.1 ตามลำดับ สิ่งที่ต้องการให้มุลินธิช่วยเหลือส่วนใหญ่ คือด้านทุนการศึกษา ร้อยละ 74.7 รองลงมาคือ ด้านข่าวสารการเกษตร ด้านการพัฒนาชุมชน ด้านการจัดอบรมให้ความรู้ และด้านทุนการประกอบอาชีพ ร้อยละ 62.1, 52.9, 52.2, และ 42.5 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการศึกษาต่อ

ตารางที่ 3 ความต้องการศึกษาต่อของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

รายการ	จำนวน (N=87)	ร้อยละ
ไม่ต้องการศึกษาต่อ	27	31.0
ต้องการศึกษาต่อ	60	69.0

จากตารางที่ 3 การศึกษาความต้องการศึกษาต่อของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่าสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 69.0 และไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 31.0

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาสูงสุดที่ต้องการศึกษาต่อของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

รายการ	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	5	8.3
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	1	1.7
ปริญญาตรี	21	35.0
ปริญญาโท	16	26.7
ปริญญาเอก	17	28.3

จากตารางที่ 4 การศึกษาระดับการศึกษาสูงสุดที่ต้องการศึกษาต่อของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่าสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ส่วนใหญ่มีเป้าหมายที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาตรีเป็นระดับการศึกษาสูงสุด ร้อยละ 35.0 รองลงมาคือ ระดับปริญญาเอก และปริญญาโท ร้อยละ 28.3 และ 26.7 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

รายการ *	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
1. ต้องการคุณวุฒิที่สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ	51	85.0
2. ต้องการมีความรู้ และประสบการณ์มากขึ้น	47	78.3
3. การเรียนจบในระดับที่สูงขึ้นมีโอกาทำงานในตำแหน่งที่สูง และมีรายได้สูง	41	68.3
4. ต้องการประกอบอาชีพรับราชการ	35	58.3
5. การจบการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเป็นการเชิดหน้าชูตาให้กับตนเอง และวงศ์ตระกูล	22	36.7
6. การเลือกตัดสินใจในการศึกษาต่อได้รับอิทธิพล จากความปรารถนาของบิดา-มารดา	16	26.7
7. ต้องการได้รับการยอมรับจากสังคม	14	23.3
8. เรียนตามคำแนะนำของเพื่อน รุ่นพี่ และครูแนะแนว	7	11.7
9. อื่น ๆ (นำความรู้มาพัฒนาชุมชน)	6	10.0

หมายเหตุ* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 5 การศึกษาเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่าส่วนใหญ่ต้องการคุณวุฒิที่สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ร้อยละ 85.0 รองลงมาคือ ต้องการมีความรู้ และประสบการณ์มากขึ้น การเรียนจบในระดับที่สูงขึ้นมีโอกาทำงานในตำแหน่งที่สูงและมีรายได้สูง ต้องการประกอบอาชีพรับราชการ และการจบการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเป็นการเชิดหน้าชูตาให้กับตนเอง และวงศ์ตระกูล ร้อยละ 78.3, 68.3, 58.3 และ 36.7 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ประเภทของสถาบันการศึกษาที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลือกศึกษาต่อ

รายการ	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
ภาครัฐ ภายในประเทศ	52	86.7
ภาครัฐ ในต่างประเทศ	8	13.3

จากตารางที่ 6 การศึกษาประเภทของสถาบันการศึกษาที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลือกศึกษาต่อ พบว่าสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่เป็นของรัฐภายในประเทศมากที่สุด ร้อยละ 86.7

ตารางที่ 7 สถาบันการศึกษาที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์ต้องการศึกษาต่อ

รายการ	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	24	40.0
2. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	12	20.0
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	6	10.0
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	6	10.0
5. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	4	6.7
6. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	3	5.0
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	3	5.0
8. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	2	3.3

จากตารางที่ 7 การศึกษาสถาบันการศึกษาที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ต้องการศึกษาต่อ พบว่าสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 40.0 รองลงมาคือมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ร้อยละ 20.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 เหตุผลที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือก
ศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาดังกล่าว

รายการ *	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
1. ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคม	45	75.0
2. สะดวกในการเดินทาง	31	51.7
3. ปัจจัยเรื่องทุนทรัพย์มีจำกัด	30	50.0
4. เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง	28	46.7
5. มีความรู้ ความสามารถในการที่จะศึกษาใน สถาบันการศึกษาแห่งนี้	24	40.0
6. เพื่อน รุ่นพี่ และครูแนะแนว แนะนำ	17	28.3
7. เป็นความประสงค์ของบิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง	11	18.3
8. เป็นที่เซ็ดหน้าชูตาแก่วงศ์ตระกูล	9	15.0
9. อื่น ๆ (ความใฝ่ฝัน)	9	15.0

หมายเหตุ* ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 8 การศึกษาเหตุผลที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาดังกล่าว พบว่าส่วนใหญ่ระบุว่า เป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคม ร้อยละ 75.0 รองลงมาคือ สะดวกในการเดินทาง ปัจจัยเรื่องทุนทรัพย์มีจำกัด เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง และมีความรู้ ความสามารถในการที่จะศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ร้อยละ 51.7, 50.0, 46.7 และ 40.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 สาขาวิชาที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกศึกษาต่อ

รายการ	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
อื่น ๆ (สัตวศาสตร์, วนศาสตร์, วิทยาศาสตร์การอาหาร)	12	20.0
พืชไร่-นา	9	15.0
บริหารธุรกิจเกษตร	7	11.7
เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์	6	10.0
เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช	6	10.0
ครุศาสตร์เกษตร	5	8.3
ส่งเสริมการเกษตร	4	6.7
เทคโนโลยีการผลิตพืช	4	6.7
อุตสาหกรรมเกษตร	3	5.0
เกษตรศึกษา	1	1.7
พืชผัก	1	1.7
พัฒนาการเกษตร	1	1.7
นิเทศศาสตร์เกษตร	1	1.7

จากตารางที่ 9 การศึกษาสาขาวิชาที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกศึกษาต่อ พบว่า ส่วนมากเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่นๆ (สัตวศาสตร์ วนศาสตร์ และวิทยาศาสตร์การอาหาร) ร้อยละ 20.0 รองลงมาคือสาขาวิชาพืชไร่-นา สาขาวิชาบริหารธุรกิจเกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช ร้อยละ 15.0, 11.7, 10.0 และ 10.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 เหตุผลที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือก สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ

รายการ *	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
1. มีความชอบในสาขาวิชา	50	83.3
2. สาขาวิชาที่เลือกศึกษาต่อ มีความสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนมา	37	61.7
3. มีโอกาสหางานทำง่าย	26	43.3
4. อื่น ๆ (นำความรู้ไปพัฒนาชุมชน)	15	25.0

หมายเหตุ* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 10 การศึกษาเหตุผลที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ระบุว่า มีความชอบในสาขาวิชา ร้อยละ 83.3 รองลงมาคือ สาขาวิชาที่เลือกศึกษาต่อ มีความสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนมา และมีโอกาสหางานทำง่าย ร้อยละ 61.7 และ 43.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยที่มีต่อการประกอบอาชีพ

ตารางที่ 11 เหตุผลที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เลือกประกอบอาชีพ หลังจากสำเร็จการศึกษา

รายการ *	จำนวน (N=27)	ร้อยละ
1. ต้องการใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทำงานก่อน	24	88.9
2. ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียนต่อ	14	51.9
3. บิดา-มารดา ขอให้ช่วยทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว	8	29.6
4. ผลการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสม) ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด	1	3.7

หมายเหตุ* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 11 การศึกษาเหตุผลที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลือกประกอบอาชีพ หลังจากสำเร็จการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ ต้องการใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทำงานก่อน ร้อยละ 88.9 รองลงมาคือขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียนต่อ และบิดา-มารดา ขอให้ช่วยทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว ร้อยละ 51.9 และ 29.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ประเภทของหน่วยงานที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ต้องการจะประกอบอาชีพ

รายการ	จำนวน (N=27)	ร้อยละ
1. ภาครัฐ ในประเทศ	25	92.6
2. ภาคเอกชน ในประเทศ	1	3.7
3. ภาครัฐ ในต่างประเทศ	1	3.7

จากตารางที่ 12 การศึกษาประเภทของหน่วยงานที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ต้องการจะประกอบอาชีพ พบว่าส่วนใหญ่ต้องการจะประกอบอาชีพในหน่วยงานภาครัฐ ในประเทศ ร้อยละ 92.6 รองลงมาคือ หน่วยงานภาคเอกชน ในประเทศ และหน่วยงานภาครัฐ ในต่างประเทศร้อยละ 3.7 เท่ากัน ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 หน่วยงานที่มาติดต่อทบทวนสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลินธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ให้ทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษา

รายการ	จำนวน (N=27)	ร้อยละ
มี (บริษัทเจริญโภคภัณฑ์)	3	11.2
ไม่มี	24	88.8

จากตารางที่ 13 การศึกษาหน่วยงานที่มาติดต่อทบทวนสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลินธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้ทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ร้อยละ 88.8 ยังไม่มีหน่วยงานใดมาติดต่อทบทวนให้ทำงานหลังสำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 14 ลักษณะของงานอาชีพที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลินธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ต้องการจะทำ

รายการ	จำนวน (N=27)	ร้อยละ
1. เกษตรกรรม	18	66.6
3. อุตสาหกรรมเกษตร	5	18.5
2. ธุรกิจ	3	11.2
4. อื่น ๆ (รับราชการ)	1	3.7

จากตารางที่ 14 การศึกษาลักษณะของงานอาชีพที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลินธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ต้องการจะทำ พบว่าส่วนใหญ่เป็นอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 66.6 รองลงมาคือ อุตสาหกรรมเกษตร และธุรกิจ ร้อยละ 18.5 และ 11.2 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 ลักษณะของงานอาชีพทางการเกษตรที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิ
ข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลือกที่จะทำ

รายการ	จำนวน (N=27)	ร้อยละ
ทำนา	9	33.4
ครูอาจารย์ทางการเกษตร	7	25.9
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	6	22.2
ออกแบบภูมิทัศน์ (จัดสวน)	2	7.4
ทำไร่	1	3.7
ทำสวน	1	3.7
เจ้าหน้าที่สินเชื่อทางการเกษตร	1	3.7

จากตารางที่ 15 การศึกษาลักษณะของงานอาชีพทางการเกษตรที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิ ข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลือกที่จะทำ พบว่า สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย เลือกที่จะทำส่วนใหญ่เป็นอาชีพการทำนา ร้อยละ 33.4 รองลงมาคือ ครูอาจารย์ทางการเกษตร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 25.4 และ 22.2 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 ความคาดหวังว่าจะมีรายได้จากการประกอบอาชีพ (บาท/เดือน) ของสมาชิกเครือข่าย
 อนุชนชาวนาไทย มุลินธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

รายการ	จำนวน (N=27)	ร้อยละ
5,000 บาท	1	3.7
6,000 บาท	1	3.7
8,000 บาท	5	18.5
10,000 บาท	4	14.7
13,000 บาท	1	3.7
15,000 บาท	6	22.2
20,000 บาท	3	11.2
30,000 บาท	1	3.7
40,000 บาท	3	11.2
50,000 บาท	2	7.4

จากตารางที่ 16 การศึกษาความคาดหวังว่าจะมีรายได้จากการประกอบอาชีพ (บาท/เดือน) ของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลินธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่าสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยส่วนใหญ่คาดหวังว่าจะมีรายได้จากการประกอบอาชีพประมาณ 15,000 บาท ร้อยละ 22.2 รองลงมาประมาณ 8,000 บาท และประมาณ 10,000 ร้อยละ 18.5, 14.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
 ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรม
 ราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความรู้

รายการ (N=87)	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผน	4.52	0.69	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตร	4.49	0.58	เห็นด้วย
3. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการผลิต	4.43	0.64	เห็นด้วย
4. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการ	4.37	0.68	เห็นด้วย
5. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการตลาด	4.30	0.76	เห็นด้วย
6. ต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี การเกษตร	4.28	0.71	เห็นด้วย
7. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านอุตสาหกรรม เกษตร	4.28	0.71	เห็นด้วย

จากตารางที่ 17 การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความรู้ พบว่า มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.52) มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย 6 รายการ คือ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตร ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการผลิต ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการตลาด ต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตร และต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านอุตสาหกรรมเกษตร (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.49, 4.43, 4.37, 4.30, 4.28 และ 4.28) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านเศรษฐกิจ

รายการ (N=87)	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับประเทศสูง	4.52	0.72	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. เป็นอาชีพที่มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเป็นที่ต้องการของประเทศ	4.38	0.71	เห็นด้วย
3. เป็นอาชีพที่สามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้	4.31	0.70	เห็นด้วย
4. เป็นอาชีพที่เป็นพื้นฐานก่อให้เกิดอาชีพอื่น	4.25	0.71	เห็นด้วย
5. เป็นอาชีพที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูง	4.18	0.78	เห็นด้วย
6. เป็นอาชีพที่ทำรายได้ดีไม่ต่างจากอาชีพอื่น	3.82	0.84	เห็นด้วย
7. เป็นอาชีพที่ให้กำไรคุ้มค่ากับการลงทุน	3.61	0.93	เห็นด้วย
8. เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนสูง	3.45	0.91	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 18 การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านเศรษฐกิจ พบว่า มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับประเทศสูง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.52) มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย 7 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเป็นที่ต้องการของประเทศ เป็นอาชีพที่สามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้ เป็นอาชีพที่เป็นพื้นฐานก่อให้เกิดอาชีพอื่น เป็นอาชีพที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูง เป็นอาชีพที่ทำรายได้ดีไม่ต่างจากอาชีพอื่น และเป็นอาชีพที่ให้กำไรคุ้มค่ากับการลงทุน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.38, 4.31, 4.25, 4.18, 3.82 และ 3.61) ตามลำดับ มีความคิดเห็นระดับไม่แน่ใจ 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนสูง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.45)

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรม
 ราหูปลั้มกั ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการยอมรับในสังคม

รายการ (N=87)	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่สุจริต	4.83	0.43	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. เป็นอาชีพหลักของคนไทย	4.83	0.46	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่ามี ความสำคัญต่อประเทศชาติ	4.70	0.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. เป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงให้กับ ประเทศชาติ	4.55	0.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. เป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับ ศิลปวัฒนธรรม	4.47	0.71	เห็นด้วย
6. เป็นอาชีพที่มีเกียรติเช่นเดียวกับอาชีพอื่น	4.44	0.80	เห็นด้วย

จากตารางที่ 19 การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราหูปลั้มกั ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการยอมรับในสังคม พบว่ามีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สุจริต เป็นอาชีพหลักของคนไทย เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่ามีมีความสำคัญต่อประเทศชาติ และเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.83, 4.83, 4.70 และ 4.55) ตามลำดับ มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม และเป็นอาชีพที่มีเกียรติเช่นเดียวกับอาชีพอื่น (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.47 และ 4.44) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ

รายการ (N=87)	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทน	5.31	5.30	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. เป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง	4.57	0.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. เป็นอาชีพที่ต้องใช้ประสบการณ์ความชำนาญมาก	4.41	0.63	เห็นด้วย
4. เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง	3.78	1.07	เห็นด้วย

จากตารางที่ 20 การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ พบว่า มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทน เป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 5.31 และ 4.57) ตามลำดับ มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ประสบการณ์ความชำนาญมาก เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.41 และ 3.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

รายการ (N=87)	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่มีความหลากหลายให้เลือกตามความถนัด	4.62	4.46	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. เป็นอาชีพที่มีความอิสระ	4.62	0.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. เป็นอาชีพที่น่าส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกหลานสานต่อ	4.43	0.77	เห็นด้วย
4. เป็นอาชีพที่ครอบครัวมีต้นทุนเดิมอยู่แล้ว	4.37	0.70	เห็นด้วย
5. เป็นอาชีพที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ตามฤดูกาล	4.32	0.88	เห็นด้วย
6. เป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ได้	4.28	0.83	เห็นด้วย
7. เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล	4.15	0.90	เห็นด้วย
8. เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง	4.01	0.95	เห็นด้วย
9. เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าไม่แตกต่างจากอาชีพอื่น	3.94	0.90	เห็นด้วย

จากตารางที่ 21 การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ พบว่า มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีความหลากหลายให้เลือกตามความถนัด และเป็นอาชีพที่มีความอิสระ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.62 และ 4.62) มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย 7 รายการ คือ เป็นอาชีพที่น่าส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกหลานสานต่อเป็นอาชีพที่ครอบครัวมีต้นทุนเดิมอยู่แล้ว เป็นอาชีพที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ตามฤดูกาล เป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ได้ เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าไม่แตกต่างจากอาชีพอื่น (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.43, 4.37, 4.32, 4.28, 4.15, 4.01 และ 3.94) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านครอบครัว

รายการ (N=87)	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่สร้างความอบอุ่น ใกล้ชิดภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี	4.66	0.62	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. เป็นอาชีพที่ทำให้ได้อยู่ในชุมชนของ ตนเอง ไม่ต้องย้ายถิ่นฐาน	4.37	0.76	เห็นด้วย
3. เป็นอาชีพที่พ่อแม่ทำมา ทำให้ได้เดินตาม รอยพ่อแม่	4.36	0.71	เห็นด้วย
4. เป็นอาชีพที่ใช้แรงงานครอบครัวมาก	4.13	0.91	เห็นด้วย
5. เป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจภายในครอบครัวได้อย่างดี	4.07	0.86	เห็นด้วย

จากตารางที่ 21 การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านครอบครัว พบว่า มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สร้างความอบอุ่นใกล้ชิดภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.66) มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ทำให้ได้อยู่ในชุมชนของตนเองไม่ต้องย้ายถิ่นฐาน เป็นอาชีพที่พ่อแม่ทำมา ทำให้ได้เดินตามรอยพ่อแม่ เป็นอาชีพที่ใช้แรงงานครอบครัวมาก และเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจภายในครอบครัวได้อย่างดี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.37, 4.36, 4.13, และ 4.07) ตามลำดับ

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการลงทุน

รายการ (N=87)	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องแรงงาน	4.76	5.40	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องที่ดิน	4.70	4.13	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือทางการเกษตร	4.25	0.73	เห็นด้วย
4. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องเงิน ในอัตราที่สูง	4.01	0.86	เห็นด้วย
5. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุน และอาศัยปัจจัย การผลิตสูง	3.97	0.94	เห็นด้วย

จากตารางที่ 23 การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการลงทุน พบว่า มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องแรงงาน และเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องที่ดิน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.76 และ 4.70) มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย 3 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการเกษตร เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องเงินในอัตราที่สูง และเป็นอาชีพที่ต้องลงทุน และอาศัยปัจจัยการผลิตสูง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.25, 4.01 และ 3.97) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ด้านรัฐบาล

รายการ (N=87)	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. รัฐบาลควรช่วยเหลือในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรที่ถูกต้อง	5.10	5.46	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. รัฐบาลควรมีการดำเนินโครงการประกันรายได้แก่เกษตรกร	4.85	0.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. รัฐบาลควรจัดการเรื่องข้าวสารและเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรได้รับรู้	4.68	0.51	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. รัฐบาลควรจัดหาเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือส่งเสริมเกษตรกร	4.67	0.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. รัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนาและส่งเสริมสินค้าเกษตรส่งออก	4.64	0.68	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. รัฐบาลควรมีบทบาทช่วยเหลือเรื่องราคาผลผลิต	4.62	0.73	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7. รัฐบาลควรสนับสนุนเงินทุนสินเชื่อเพื่อการเกษตร	4.60	0.72	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8. รัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตร	4.59	0.80	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 24 การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ด้านรัฐบาล พบว่า มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทุกรายการ คือ รัฐบาลควรช่วยเหลือในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรที่ถูกต้อง รัฐบาลควรมีการดำเนินโครงการประกันรายได้แก่เกษตรกร รัฐบาลควรจัดการเรื่องข้าวสารและเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรได้รับรู้ รัฐบาลควรจัดหาเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือส่งเสริมเกษตรกร รัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนาและส่งเสริมสินค้าเกษตรส่งออก รัฐบาลควรมีบทบาทช่วยเหลือเรื่องราคาผลผลิต รัฐบาลควรสนับสนุนเงินทุนสินเชื่อเพื่อการเกษตร และ รัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตร (ค่าคะแนนเฉลี่ย 5.10, 4.85, 4.68, 4.67, 4.64, 4.62, 4.60 และ 4.59) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ที่มีต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

รายการ (N=87)	ร้อยละ
1. ควรมีการจัดตั้งค่ายสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยอาสา พัฒนาชนบท เพื่อพัฒนาโรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ด้านการเกษตร	72.4
2. ควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เรื่องข้าวในแต่ละจังหวัด	52.9
3. ควรมีการรวมกลุ่มของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย เพื่อให้บริการด้านวิชาการ แก่กลุ่มชาวนา	50.6
4. อื่น ๆ (รวมมือกับหน่วยงานภาครัฐอบรมการเกษตรครบวงจร ฯลฯ)	29.9

จากตารางที่ 25 การศึกษาข้อเสนอแนะของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่าส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดตั้งค่ายสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยอาสาพัฒนาชนบท เพื่อพัฒนาโรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ด้านการเกษตร ร้อยละ 72.4 รองลงมาคือ ควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เรื่องข้าวในแต่ละจังหวัด และควรมีการรวมกลุ่มของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย เพื่อให้บริการด้านวิชาการ แก่กลุ่มชาวนา ร้อยละ 52.9 และ 50.6 ตามลำดับ ส่วนด้านอื่น ๆ ร้อยละ 29.9 มีข้อเสนอแนะว่า มูลนิธิ ฯ ควรมีการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐให้สมาชิกได้มีโอกาสเข้ามาพบปะพูดคุย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน จัดทำหนังสือรุ่น รวมทั้งการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของการทำการเกษตรแบบครบวงจรที่ไม่ใช่เฉพาะเรื่องของข้าว ทั้งนี้เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมมูลนิธิ ฯ และหน่วยงานภาครัฐควรมีการมอบทุนให้กับสมาชิกเพื่อนำไปประกอบอาชีพและเป็นตัวอย่างให้กับชุมชนซึ่งผู้ที่ได้รับทุน ไปต้องสามารถให้มูลนิธิ ฯ ตรวจสอบประเมินความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 วิจารณ์ผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิ ฯ พบว่าสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นรุ่นที่ 4 ปี (พ.ศ. 2551-2552) และรุ่นที่ 3 ปี (พ.ศ. 2550-2551) ร้อยละ 50.6 และ 39.1 ตามลำดับ อาจเป็นเพราะเป็นสมาชิกรุ่นที่ผ่านการอบรมมาไม่นาน ทำให้สามารถติดต่อและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามได้สะดวกกว่ารุ่นอื่น อีกทั้งที่อยู่ที่แจ้งไว้กับทางมูลนิธิ ฯ ก็ยังเป็นปัจจุบันอยู่

แหล่งข้อมูลที่ทำให้รู้จักมูลนิธิข้าวไทยมากที่สุด คือ สถานศึกษา ร้อยละ 78.2 อาจเป็นเพราะได้รับการประชาสัมพันธ์จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่วนแหล่งข้อมูลอื่น คือ อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 47.1 ซึ่งเป็นสื่อที่สมาชิกสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายกว่าสื่ออื่น

เหตุผลที่เข้ามาเป็นสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ส่วนใหญ่ต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาท้องถิ่น ร้อยละ 83.9 รองลงมา คือ ต้องการสืบทอดอาชีพชาวนาไทย ต้องการรับข่าวสารจากมูลนิธิ ฯ และอยากศึกษาดูงานต่างประเทศ ร้อยละ 73.6, 55.2 และ 47.1 ตามลำดับ ซึ่งก็เป็นข้อมูลที่น่าสนใจที่ทางมูลนิธิ ฯ จะนำมาใช้ประกอบการประชาสัมพันธ์ ให้ผู้สนใจได้เข้าใจถึงสิ่งที่สมาชิกจะได้รับประโยชน์จากการเป็นสมาชิก

สิ่งที่ต้องการให้มูลนิธิ ฯ ช่วยเหลือ ส่วนใหญ่ต้องการด้านทุนการศึกษา ร้อยละ 74.7 รองลงมา คือ ด้านข่าวสารการเกษตร ด้านการจัดอบรมให้ความรู้ ด้านการพัฒนาชุมชน และด้านการประกอบอาชีพ ร้อยละ 62.1, 52.9, 52.5 และ 42.5 ตามลำดับ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สอดคล้องตรงกับชีวิตของสมาชิกส่วนใหญ่ ที่ยังขาดปัจจัยด้านทุนที่จะใช้เพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ และยังต้องการความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จะใช้ประกอบอาชีพ และพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

2. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 69.0 ระดับการศึกษาสูงสุดที่ต้องการศึกษาต่อ คือ ระดับปริญญาตรี โดยให้เหตุผลว่าต้องการคุณวุฒิที่สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ต้องการมีความรู้และประสบการณ์มากขึ้น และการเรียนจบในระดับที่สูงขึ้นมีโอกาสทำงานในตำแหน่งที่สูง และมีรายได้สูง ซึ่งสอดคล้องกับ อุตัย ธรรมเตโช (2539 : 2) ที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาบุคคล พัฒนาพลเมืองให้มีความรู้ ความสามารถ มีทัศนคติ และพฤติกรรมที่ดิงงามตามที่สังคมต้องการ เพื่อความมั่นคงของรัฐในการพัฒนาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากจะพัฒนาบุคคลแล้ว การศึกษายังเป็นเครื่องมือสร้างประชาชนให้มีคุณภาพในการดำรงชีวิต ทำประโยชน์ให้แก่สังคม และเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์

สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะศึกษาต่อใน สถาบันการศึกษาของรัฐที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตามลำดับ โดยให้เหตุผลว่า สถาบันดังกล่าวเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของ สังคม สะดวกในการเดินทาง ปักจจัยเรื่องทุนทรัพย์มีจำกัด และเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง ซึ่งเป็นเหตุผล ที่สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาทวิภาคีไทย-อิสราเอล เขตอาราว่า ปีการศึกษา 2550 ที่มีต่อการศึกษา ต่อและการประกอบอาชีพ (วิรัตน์ ยังมะลัง, 2551 : 28) สำหรับสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ คือ สาขาวิชาอื่น ๆ เช่น สัตวศาสตร์ วนศาสตร์ วิทยาศาสตร์การอาหาร รองลงมาคือสาขาวิชาพืชไร่นา สาขาวิชาบริหารธุรกิจเกษตร เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ ตามลำดับ โดยให้เหตุผลว่า เพราะมีความชอบในสาขาวิชา รองลงมาคือสาขาวิชาที่เลือกศึกษาต่อ มีความสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนมา และมีโอกาสหางานทำง่าย

3. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพ สมาชิก เครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ร้อยละ 31.0 มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา โดยให้เหตุผลว่า ต้องการใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทำงานก่อน รองลงมาคือขาด แคลนทุนทรัพย์ในการเรียนต่อ และบิดา-มารดา ขอให้ช่วยทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว อาจ เป็นเพราะบิดา-มารดาของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม (ทำนา) ซึ่งมีรายได้ที่ไม่พอเพียงที่จะสนับสนุนให้สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยเรียนต่อ ได้ สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยส่วนใหญ่ ต้องการจะประกอบอาชีพในหน่วยงานภาครัฐ ใน ประเทศ ร้อยละ 92.6 โดยส่วนมาก ต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ร้อยละ 66.6 และหากเลือก ทำได้จะทำนาเป็นส่วนใหญ่ และยังไม่มีความสนใจที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมใน หน่วยงานภาครัฐ ในประเทศ

4. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ด้านความรู้ พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือต้องมีความรู้ความเข้าใจ ด้านการวางแผน เห็นด้วย 6 รายการ คือ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตร ต้องมีความรู้ความ เข้าใจด้านการผลิต ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตร และต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งเป็นความคิดเห็นของกรุ่นใหม่ที่ถูกต้อง เพราะความสำเร็จในการประกอบอาชีพใด ๆ ก็ตาม ผู้ประกอบอาชีพจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านการวางแผนการผลิตเป็นอันดับแรกก่อน ส่วนความรู้ความเข้าใจด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 รายการ ก็เป็นสิ่งจำเป็นต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบครบวงจร

5. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านเศรษฐกิจ พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับประเทศสูง เห็นด้วย 6 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเป็นที่ต้องการของประเทศ เป็นอาชีพที่สามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้ เป็นอาชีพที่เป็นพื้นฐานก่อให้เกิดอาชีพอื่น เป็นอาชีพที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นอาชีพที่ทำรายได้ดีไม่ต่างจากอาชีพอื่น และเป็นอาชีพที่ทำให้กำไรคุ้มค่ากับการลงทุน มีความคิดเห็นระดับไม่แน่ใจ 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนสูง อาจเป็นเพราะสมาชิกได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเกษตรในลักษณะนี้มาตลอดว่า ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับประเทศสูงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมในลักษณะต่าง ๆ อีก 6 รายการ ก็เป็นสิ่งที่สมาชิกทุกคนเห็นด้วย แต่การได้รับผลตอบแทนสูง เป็นสิ่งที่สมาชิกไม่แน่ใจเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น

6. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการยอมรับในสังคม พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สุจริต เป็นอาชีพหลักของคนไทย เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญต่อประเทศชาติ และเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติ เห็นด้วย 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม และเป็นอาชีพที่มีเกียรติเช่นเดียวกับอาชีพอื่น อาจเป็นเพราะภาพลักษณ์ของอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในความคิด ความเข้าใจของเยาวชนในลักษณะนี้มาตลอด

7. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทน เป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง เห็นด้วย 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ประสบการณ์ความชำนาญมาก เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งสอดคล้องกับ ปรากฏการณ์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่ว่า อาชีพเกษตรต้องมีความอดทนสูง ต้องมีความรับผิดชอบ อาชีพเกษตรไม่มีวันหยุดเหมือนกับงานราชการ

8. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีความหลากหลายให้เลือกตามความถนัด และเป็นอาชีพที่มีความอิสระ เห็นด้วย 7 รายการ คือ เป็นอาชีพที่น่าส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกหลานสานต่อเป็นอาชีพที่ครอบครัวมีต้นทุนเดิมอยู่แล้ว เป็นอาชีพที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ตามฤดูกาล เป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ได้ เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าไม่แตกต่างจากอาชีพอื่น อาจเป็นเพราะเห็นว่า เป็นอาชีพที่มีความอิสระ ไม่มีใครมาคอยควบคุม เป็นนายของตัวเอง สามารถทำได้หลากหลายตามฤดูกาล มีความก้าวหน้าไม่แตกต่างจากอาชีพอื่น

9. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านครอบครัว พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สร้างความอบอุ่นใกล้ชิดภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี เห็นด้วย 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ทำให้ได้อยู่ในชุมชนของตนเองไม่ต้องย้ายถิ่นฐาน เป็นอาชีพที่พ่อแม่ทำมา ทำให้ได้เดินตามรอยพ่อแม่ เป็นอาชีพที่ใช้แรงงานครอบครัวมาก และเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจภายในครอบครัวได้อย่างดี อาจเป็นเพราะครอบครัวเกษตรกรเป็นครอบครัวขยาย มีสมาชิกในครอบครัว และญาติพี่น้องมาก สามารถใช้แรงงานในครอบครัว และหมุนเวียนมาช่วยในการทำเกษตรได้ ทำให้เกิดความอบอุ่น ใกล้ชิด และถ่ายทอดประสบการณ์ในอาชีพสู่ลูกหลานได้

10. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการลงทุน พบว่าโดยภาพรวม เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องแรงงาน และเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องที่ดิน เห็นด้วย 3 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการเกษตร เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องเงินในอัตราที่สูง และเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนและอาศัยปัจจัยการผลิตสูง อาจเป็นเพราะอาชีพเกษตรกรรมต้องอาศัยปัจจัยหลัก ๆ ในการประกอบอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน แรงงาน เงินทุน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

11. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านรัฐบาล พบว่าโดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทุกรายการ คือ รัฐบาลควรช่วยเหลือในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรที่ถูกต้อง รัฐบาลควรมีการดำเนินโครงการประกันรายได้แก่เกษตรกร รัฐบาลควรจัดการเรื่องข่าวสารและเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรได้รับรู้ รัฐบาลควรจัดหาเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือส่งเสริมเกษตรกร รัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนา และส่งเสริมสินค้าเกษตรส่งออก รัฐบาลควรมีบทบาทช่วยเหลือเรื่องราคาผลผลิต รัฐบาลควรสนับสนุนเงินทุนสินเชื่อเพื่อการเกษตร และรัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนา และส่งเสริมอาชีพการเกษตร อาจเป็นเพราะเห็นว่า ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นหน้าที่ของรัฐบาล ที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง จึงจะช่วยพัฒนาอาชีพเกษตรได้อย่างแท้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ข้อเสนอแนะของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่าส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดตั้งค่ายสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย อาสาพัฒนาชนบท เพื่อพัฒนาโรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ด้านการเกษตร ร้อยละ 72.4 รองลงมา คือ ควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เรื่องข้าวในแต่ละจังหวัด และควรมีการรวมกลุ่มของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย เพื่อให้บริการด้านวิชาการแก่กลุ่มชาวนา ร้อยละ 52.9 และ 50.6 ตามลำดับ ส่วนด้านอื่น ๆ ร้อยละ 29.9 มีข้อเสนอแนะว่า มูลนิธิฯควรมีการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐให้สมาชิกได้มีโอกาสเข้ามาพบปะพูดคุย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน จัดทำหนังสือรณรงค์ รวมทั้งการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของการทำการเกษตรแบบครบวงจรที่ไม่ใช่เฉพาะเรื่องของข้าว ทั้งนี้เมื่อเสร็จสิ้นการอบรม มูลนิธิฯและหน่วยงานภาครัฐควรมีการมอบทุนให้กับสมาชิกเพื่อนำไปประกอบอาชีพและเป็นตัวอย่างให้กับชุมชนซึ่งผู้ที่ได้รับทุนไปต้องสามารถให้มูลนิธิฯตรวจประเมินความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพได้ ซึ่งข้อเสนอแนะทั้งหมดนี้ มีประโยชน์มากต่อการที่มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จะได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปพิจารณาว่า มีความเป็นไปได้ในการที่จะดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวมากน้อยแค่ไหน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และความคิดเห็นในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ เกษตรกรรมของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ สมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งแต่รุ่นที่ 1- 4 (พ.ศ. 2548 - 2552) จำนวน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการศึกษาต่อ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพ ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และข้อเสนอแนะต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และขอให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยให้ส่งมาที่มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 87 ชุด คิดเป็นร้อยละ 37.0 นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าทางสถิติ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มุลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มากกว่าครึ่งเล็กน้อยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.9 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 – 20 ปี ร้อยละ 85.1 เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98.9 ปัจจุบันศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในจำนวนใกล้เคียงกัน ร้อยละ 33.3 และ 31.1 ตามลำดับ เกือบครึ่งหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 47.1 ประมาณครึ่งหนึ่งมีพี่น้องร่วมบิดามารดา 2 คน ร้อยละ 51.9 สภาพครอบครัวส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน ร้อยละ 81.6 บิดามารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตร (ทำนา) ร้อยละ 79.4 ประมาณหนึ่งในสามมีพื้นที่ อยู่ระหว่าง 10 -

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20 ไร่ ร้อยละ 37.9 บิดาและมารดามีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 52.9 และ 64.4 ตามลำดับ รายได้ของบิดา-มารดา รวมกันต่อปีประมาณหนึ่งในสามมากกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 30.0 สถานการณ์รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่พอมีพอใช้ ร้อยละ 67.8 และแหล่งเงินทุนของครอบครัวส่วนใหญ่ได้มาจาก ธ.ก.ส. ร้อยละ 70.1

2. ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิ ฯ สมาชิกที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นรุ่นที่ 4 และรุ่นที่ 3 ร้อยละ 50.6 และ 39.1 ตามลำดับ แหล่งข้อมูลที่ทำให้รู้จักมูลนิธิข้าวไทยมากที่สุด คือ สถานศึกษา ร้อยละ 78.2 รองลงมา คือ อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 47.1 เหตุผลที่เข้ามาเป็นสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ส่วนใหญ่ต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาท้องถิ่น ร้อยละ 83.9 รองลงมา ต้องการสืบทอดอาชีพชาวนาไทย ต้องการรับข่าวสารจากมูลนิธิ ฯ และอยากศึกษาดูงานต่างประเทศ ร้อยละ 73.6, 55.2, และ 47.1 ตามลำดับ สิ่งที่ต้องการให้มูลนิธิ ฯ ช่วยเหลือ ส่วนใหญ่ต้องการด้านทุนการศึกษา ร้อยละ 74.7 รองลงมา คือ ด้านข่าวสารการเกษตร ด้านการจัดอบรมให้ความรู้ ด้านการพัฒนาชุมชน และด้านทุนการประกอบอาชีพ ร้อยละ 62.1, 52.9, 52.5, และ 42.5 ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 69.0 และระดับการศึกษาสูงสุดที่ต้องการศึกษาต่อ คือ ระดับปริญญาตรี โดยให้เหตุผลว่าต้องการคุณวุฒิที่สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ต้องการมีความรู้และประสบการณ์มากขึ้น และการเรียนจบในระดับที่สูงขึ้นมีโอกาสทำงานในตำแหน่งที่สูง และมีรายได้สูง ส่วนใหญ่ต้องการที่จะศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐ ที่มีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยให้เหตุผลว่า สถาบันดังกล่าวเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคม สะดวกในการเดินทาง ปังจัยเรื่องทุนทรัพย์มีจำกัด และเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ คือ สัตวศาสตร์ วนศาสตร์ วิทยาศาสตร์การอาหาร พิษไร้-นา บริหารธุรกิจเกษตร เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช และเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ โดยให้เหตุผลว่า มีความชอบในสาขาวิชา และสาขาวิชาที่เลือกศึกษาต่อ มีความสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนมา และมีโอกาสหางานทำง่าย

4. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพ ประมาณ ร้อยละ 31.0 มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา โดยให้เหตุผลว่า ต้องการใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทำงานก่อน ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียนต่อ และบิดา-มารดา ขอให้ช่วยทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว ส่วนใหญ่ต้องการจะประกอบอาชีพในหน่วยงานภาครัฐ ในประเทศ โดยเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำนาเป็นส่วนใหญ่) และยังไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีหน่วยงานใดมาติดต่อทบทวนให้ไปทำงานด้วย โดยคาดหวังไว้ว่า จะมีรายได้จากการประกอบอาชีพประมาณ 15,000 บาท ต่อเดือน

5. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความรู้ พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผน และเห็นด้วย 6 รายการ คือ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตร ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการผลิต ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการตลาด ต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตร และต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านอุตสาหกรรมเกษตร

6. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านเศรษฐกิจ พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับประเทศสูง และเห็นด้วย 6 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเป็นที่ต้องการของประเทศ เป็นอาชีพที่สามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้ เป็นอาชีพที่เป็นพื้นฐานก่อให้เกิดอาชีพอื่น เป็นอาชีพที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นอาชีพที่ทำรายได้ดีไม่ต่างจากอาชีพอื่น และเป็นอาชีพที่ทำให้กำไรคุ้มค่ากับการลงทุน นอกจากนี้มีความคิดเห็นระดับไม่แน่ใจ 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนสูง

7. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการยอมรับในสังคม พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สุจริต เป็นอาชีพหลักของคนไทย เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญต่อประเทศชาติ และเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติ และเห็นด้วย 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม และเป็นอาชีพที่มีเกียรติเช่นเดียวกับอาชีพอื่น

8. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทน เป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง และเห็นด้วย 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ประสบการณ์ความชำนาญมาก และเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง

9. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มีความหลากหลายให้เลือกตามความถนัด และเป็นอาชีพที่มีความอิสระ และเห็นด้วย 7 รายการ คือ เป็นอาชีพที่น่าส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกหลานสานต่อ เป็นอาชีพที่ครอบครัวมีต้นทุนเดิมอยู่แล้ว เป็นอาชีพที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ตามฤดูกาล เป็นอาชีพที่สามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ได้ เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าไม่แตกต่างจากอาชีพอื่น

10. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านครอบครัว พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สร้างความอบอุ่นใกล้ชิดภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี และเห็นด้วย 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ทำให้ได้อยู่ในชุมชนของตนเองไม่ต้องย้ายถิ่นฐาน เป็นอาชีพที่พ่อแม่ทำมา ทำให้ได้เดินตามรอยพ่อแม่ เป็นอาชีพที่ใช้แรงงานครอบครัวมาก และเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจภายในครอบครัวได้อย่างดี

11. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการลงทุน พบว่าโดยภาพรวม เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องแรงงาน และเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องที่ดิน และเห็นด้วย 3 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการเกษตร เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องเงินในอัตราที่สูง และเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนและอาศัยปัจจัยการผลิตสูง

12. ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านรัฐบาล พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทุกรายการ คือ รัฐบาลควรช่วยเหลือในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรที่ถูกต้อง รัฐบาลควรมีการดำเนินโครงการประกันรายได้แก่เกษตรกร รัฐบาลควรจัดการเรื่องข้าวสารและเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรได้รับรู้ รัฐบาลควรจัดหาเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือส่งเสริมเกษตรกร รัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนา และส่งเสริมสินค้าเกษตรส่งออก รัฐบาลควรมีบทบาทช่วยเหลือเรื่องราคาผลผลิต รัฐบาลควรสนับสนุนเงินทุนสินเชื่อเพื่อการเกษตร และรัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตร

13. ข้อเสนอแนะของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่าส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดตั้งค่ายสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย อาสาพัฒนาชนบท เพื่อพัฒนาโรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ด้านการเกษตร ควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เรื่องข้าวในแต่ละจังหวัด ควรมีการรวมกลุ่มของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย เพื่อให้บริการด้านวิชาการ แก่กลุ่มชาวนา ควรมีการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐให้สมาชิกได้มีโอกาสเข้ามาพบปะพูดคุย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน จัดทำหนังสือรุ่น รวมทั้งการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของการทำการเกษตรแบบครบวงจรที่ไม่ใช่เฉพาะเรื่องของข้าว ทั้งนี้เมื่อเสร็จสิ้นการอบรม มูลนิธิ ฯ และหน่วยงานภาครัฐควรมีการมอบทุนให้กับสมาชิก เพื่อนำไปประกอบอาชีพ และเป็นตัวอย่างให้กับชุมชน ซึ่งผู้ที่ได้รับทุนไปต้องสามารถให้มูลนิธิ ฯ ตรวจสอบประเมินความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ อาจจะนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประกอบการพิจารณาการจัดอบรมค่ายข้าวในโครงการ “อนุชนชาวนาไทย : ความอยู่รอดของข้าวไทย” ในครั้งต่อไป เพื่อแนะแนวทางการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย เพราะสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย เหล่านี้ถือได้ว่าเป็นเยาวชนที่คุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการเกษตรของประเทศ โดยเฉพาะเรื่องของการพัฒนาข้าวได้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กนกวรรณ ฉาวรพันธุ์. 2535. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกษตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา และวิทยาลัยประมงคณิสฐานนท์ต่ออาชีพเกษตรกร ปีการศึกษา 2535. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 65 น.

จิตผกา ธนปัญญาวัชวงศ์. 2531. หลักการศึกษากษตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาการพัฒนากษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 300 น.

ชื่นจิตร กอแก้ว. 2538. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร อำเภอกำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 42 น.

ดิพร้อม ไชยวงศ์เกียรติ และชนะ วันหนูน. 2542. งานเกษตรพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด. 95 น.

ด้อย บุนนาค. “เกษตรกรตัวอย่าง”. วารสารชาวสวน. ปีที่ 2 ฉบับที่ 7 (พฤศจิกายน 2538). น. 19.

ทัศนาศ สงขลา. 2538. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมของผู้ปกครอง และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาภูมิภาคใต้. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 115 น.

ทิพย์สุตา ทำนองแสน. 2538. ความสำคัญของการเกษตรไทย. กรุงเทพฯ : ห.จ.ก.คุณพินอักษรกิจ.

59 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- นงเยาว์ แก้วกั้งวาล. 2535. ความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2535. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 167 น.
- นพคุณ ศิริวรรณ. 2532. งานฟาร์ม. กรุงเทพฯ : ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพศึกษา 5 ประเภทวิชา เกษตรกรรม หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 206 น.
- นพคุณ ศิริวรรณ. 2536. วิชาการพัฒนาชุมชนกับการพัฒนาเกษตร. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 244 น.
- บุญเลิศ สะอาดสิทธิศักดิ์ และศักดิ์ชาย ไชหวัง. 2535. งานเกษตรพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร. 132 น.
- ปฎิมากรณ์ ฤชดี. 2540. ความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง. 56 น.
- พนิดา เหล่าพันธ์. 2544. ความคาดหวังในการประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมเกษตรของนักศึกษา สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ครุ ศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 60 น.
- ประคอง กรรณสูตร. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 360 น.
- ประกาศรี สีอำไพ. 2531. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนา และจริยธรรม. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. 56 น.
- ประเสริฐ ว่องไวยนต์. 2515. แนวความคิดกับอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 78 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเวศ ไชยวงศ์. 2533. งานเกษตรพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. 117 น.

ปราง กาญจนสาร. 2535. ทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอานางวิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์ อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 47 น.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์. 2534. การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และสังคม. กรุงเทพฯ : กนิสร. 67 น.

ภิญโญ สาร. 2521. หลักการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : สัมพันธ์พาณิชย์. 76 น.

ภิมุข ทวดสิญจน์. 2537. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์ อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 59 น.

มะอักษมี มะลี. 2539. คิดเห็นในด้านการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาเกษตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นราธิวาส. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์ อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 60 น.

มานิช คั่นชวณิชย์. 2533. การศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ : กนิสร. 57 น.

มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2548. “อนุชนชาวนาไทย ความอยู่รอดของข้าวไทย”. ประวัติความเป็นมา. แหล่งที่มา : <http://www.thairice.org>, 22 ธันวาคม 2553.

เมธี ปิณฑนานนท์. 2523. ปรัชญาการศึกษาสำหรับครู. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 70 น.

รวีวรรณ ชินะตระกูล และเดือนจิตต์ จิตต์อารี. 2538. หลักการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : พีพีพรินท์. 63 น.

รัชฎา เพ็ชรรัตน์. 2538. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย โรงเรียนชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์ อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 48 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2520. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 137 น.

วัชรระ ชูคำ. 2524. จิตวิทยาแนะแนว และการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู เอกสาร
การนิเทศก์การศึกษา ฉบับที่ 242. 170 น.

วารภรณ์ ศิริวรรณ. 2528. เอกสารการสอน ชุดวิชาปัญหาเด็ก และเยาวชนกับการส่งเสริมอาชีพ.
นนทบุรี : สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 3 เล่ม

วิทย์ วิศทเวทย์. 2531. ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 77 น. อ้างถึง
วิบูลย์ ไตฉะบุตร. 2531. ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 77
น.

วิจิตร อาวะกุล. 2535. หลักการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
239 น.

วิรัตน์ ยังมะลัง. 2551. ความคิดเห็นของนักศึกษาทวิภาคีไทย-อิสราเอล เขตอาราบา ปีการศึกษา
2550 ที่มีต่อการศึกษาคู่ และการประกอบอาชีพ. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์
อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 41 น.

วีระชัย โคลิเสน. 2539. คิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์
อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 56 น.

ศักดิ์ดา ปรารงค์ประทานพร. 2526. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช. 57 น.

ศราวุธ สวัสดิ์. 2539. มูลเหตุจูงใจบางประการที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเข้าศึกษาวิชาชีพ
เกษตรกรรม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและ
เทคโนโลยีฉะเชิงเทรา. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุ
ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 60 น.

สนธิ คชสิทธิ์. 2527. การศึกษากับสังคม. นนทบุรี : หัดดโกศลการพิมพ์. 67 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำเนา ขจรศิลป์. 2529. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 172 น.

สุบิน โควถาวร. “เกษตรกรดีเด่น”. วารสารชาวสวน. ปีที่ 4 ฉบับที่ 8 (ธันวาคม 2538). น. 20.

อรจิต ภูแพ. 2536. การสอนวิชาเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานส่งเสริมและฝึกอบรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 60 น.

อุทัย ธรรมเตโช. 2539. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พระยาการพิมพ์. 70 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 B.S.A. 2553

เลขที่รับ 780/2553

73

ที่ ศธ 0524.04/ 4352

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

17 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษร่วม

เรียน ดร.ขวัญใจ โกเมศ เลขานุการมูลนิธิข่าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ใบตอบรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) โดยมีวิชาปัญหาพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ซึ่งวิชาปัญหาพิเศษนี้ จำเป็นต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการแก่ผู้วิจัย คณะครุศาสตรอุดมศึกษา จึงใคร่ขอเรียนเชิญ อาจารย์งามชื่น คงเสรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษร่วมให้กับนางสาวรัชชนก ขำภิรมย์ และ นายอานนท์ ไชยศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช ในหัวข้อเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพเกษตรกร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันทนีย์ โชติสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีรายนามข้างต้น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษร่วม จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพล ทองระอา)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและสารสนเทศ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 0 2329 8000-99 ต่อ 3699 , 6072

โทรสาร 0 2329 8435

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบตอบรับเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) นางฉวี ดงศิริ

ยินดีเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ ให้แก่นักศึกษา

- ชื่อ-สกุล ท.ล. ฐิติชนก วิไลรัมย์ คณะพยาบาลมหาวิทาลัยศรีนครินทร์
เรื่อง การตั้งชื่อของเครื่องใช้ของบุคลากรภายในวิทยาลัย
ชื่อ น.ส.ฉวี ดงศิริ คณะพยาบาลมหาวิทาลัยศรีนครินทร์
- ชื่อ-สกุล .....
- ชื่อ-สกุล .....
- ชื่อ-สกุล .....
- ชื่อ-สกุล .....

สถานที่ทำงาน

วิทยาลัยพยาบาล (ศรีนครินทร์ มหาวิทาลัยศรีนครินทร์)
ภาควิชา .....

สถานที่ทำงานตั้งอยู่

ถนน .....

ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 129 ถนน จ.ม. ๑๕๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑
ตำบล .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีต่อ
การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ สำหรับอนุชนชาวนาไทย
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

* ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการศึกษาต่อ
(ตอบเฉพาะผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ)

* ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการการ
ประกอบอาชีพ
(ตอบเฉพาะผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพ)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการการ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

3. กรุณาอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนให้ละเอียด และตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็น
จริง ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการวิจัย

4. กรุณาส่งแบบสอบถามกลับคืน มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ อาคารวิจัยและ
พัฒนา ชั้น 3 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม.10900 ภายในวันที่ 17
ธันวาคม 2553

โทรศัพท์ 02-942 7620-1 02-942 7626 โทรสาร 02-942 7621

E-mail : ricefoundthailand@thairice.org Website : www.thairice.org

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ
นายอานนท์ ไชยศาสตร์
นางสาวรัชชนก ขำภิรมย์

นักศึกษานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในวงเล็บ ( ) หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. นับถือศาสนา
 พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ปัจจุบันศึกษาอยู่ในระดับ
 มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 ปริญญาตรี อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 5.ภูมิลำเนา
 ภาคกลาง (จังหวัด)..... ภาคเหนือ (จังหวัด).....
 ภาคใต้ (จังหวัด)..... ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัด).....
6. มีพี่น้องร่วมบิดา-มารดา.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
7. สถานภาพครอบครัว
 บิดา-มารดา อยู่ร่วมกัน บิดา-มารดา แยกกันอยู่
 บิดาเสียชีวิต มารดาเสียชีวิต
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
8. ปัจจุบันบิดา-มารดา ประกอบอาชีพทางการเกษตร
 ทำนา จำนวน.....ไร่ ทำไร่ จำนวน.....ไร่
 ทำสวน จำนวน.....ไร่ ทำกิจการอื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. การศึกษาของบิดา
 ไม่รู้หนังสือ ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 ปริญญาตรี อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
10. การศึกษาของมารดา
 ไม่รู้หนังสือ ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 ปริญญาตรี อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. รายได้ของบิดา-มารดา รวมกันประมาณ..... บาท/ปี
12. สถานการณ์ รายได้ของครอบครัว
 พอมีพอใช้ เหลือเก็บ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ( ) ไม่พอใช้ต้องกู้ยืม ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
13. แหล่งเงินทุนของครอบครัว
 ( ) ธ.ก.ส. ( ) หนี้นอกระบบ ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
14. เป็นสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย
 ( ) รุ่นที่ 1 (พ.ศ. 2548) ( ) รุ่นที่ 2 (พ.ศ. 2549)
 ( ) รุ่นที่ 3 (พ.ศ. 2550) ( ) รุ่นที่ 4 (พ.ศ. 2551)
 ( ) รุ่นที่ 5 (พ.ศ. 2552)
15. เคยเข้าร่วมค่ายข้าวที่ต่างประเทศหรือไม่
 ( ) เคย ที่ประเทศ.....เมื่อ.....
 ( ) ไม่เคย
16. รู้จักมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ( ) สถานศึกษา ( ) วิทยุ และ โทรทัศน์
 ( ) อินเทอร์เน็ต ( ) เสียงตามสายชุมชน
 ( ) เพื่อนแนะนำ ( ) หน่วยงานภาครัฐ
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
17. สาเหตุที่เข้ามาเป็นสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ( ) ต้องการรับข่าวสารจากมูลนิธิ ( ) อยากศึกษาดูงานต่างประเทศ
 ( ) ต้องการสืบทอดอาชีพชาวนาไทย ( ) นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาท้องถิ่น
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
18. ต้องการให้มูลนิธิช่วยเหลือในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ( ) ด้านข่าวสารการเกษตร ( ) ด้านทุนการศึกษา
 ( ) ด้านทุนการประกอบอาชีพ ( ) ด้านปัจจัยการผลิต
 ( ) ด้านการพัฒนาชุมชน ( ) ด้านการจัดอบรมให้ความรู้
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทย ที่มีต่อการศึกษาต่อ

(ตอบเฉพาะผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ) *****

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อมูลที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด หรือเติมข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด

- หลังจากที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านมีเป้าหมายที่จะศึกษาต่อสูงสุดถึงระดับใด

☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และจัดอันดับตามความสำคัญ)

☐ ต้องการคุณวุฒิที่สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ
☐ ต้องการมีความรู้ และประสบการณ์มากขึ้น
☐ การเลือกตัดสินใจในการศึกษาต่อ ได้รับอิทธิพล จากความปรารถนาของบิดา-มารดา
☐ ต้องการได้รับการยอมรับจากสังคม
☐ การจบการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเป็นการเชิดหน้าชูตาให้กับตนเอง และวงศ์ตระกูล
☐ การเรียนจบในระดับที่สูงขึ้นมีโอกาทำงานในตำแหน่งที่สูง และมีรายได้สูง
☐ ต้องการประกอบอาชีพรับราชการ
☐ เรียนตามคำแนะนำของเพื่อน รุ่นพี่ และครูแนะแนว
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาประเภทใด

☐ ภาครัฐ ภายในประเทศ	☐ ภาคเอกชน ภายในประเทศ
☐ ภาครัฐ ในต่างประเทศ	☐ ภาคเอกชน ในต่างประเทศ
- หากเลือกศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาประเภทภาครัฐ ภายในประเทศ ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาใด

☐ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	☐ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
☐ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	☐ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
☐ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
☐ มหาวิทยาลัยแม่โจ้	☐ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
☐ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	☐ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
☐ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	
- เหตุผลที่เลือกศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาตามข้อ 4 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง
☐ ผลิตบั่นเขตที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคม
☐ สะดวกในการเดินทาง
☐ เพื่อน รุ่นพี่ และครูแนะแนว แนะนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ( ) บัญชีเรื่องทุนทรัพย์มีจำกัด
- ( ) เป็นความประสงค์ของบิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง
- ( ) เป็นที่เชิดหน้าชูตาแก่วงศ์ตระกูล
- ( ) มีความรู้ ความสามารถในการที่จะศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งนี้
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. ต้องการศึกษาคือในสาขาวิชาใด

( ) เทคโนโลยีการผลิตพืช	( ) ครุศาสตร์เกษตร
( ) เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช	( ) เทคโนโลยีภูมิทัศน์
( ) เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์	( ) เกษตรศึกษา
( ) พืชไร่นา	( ) พืชผัก
( ) พืชสวนประดับ	( ) ไม้ผล
( ) พัฒนาการเกษตร	( ) นิเทศศาสตร์เกษตร
( ) ส่งเสริมการเกษตร	( ) อุตสาหกรรมเกษตร
( ) บริหารธุรกิจเกษตร	( ) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

7. เหตุผลที่เลือกสาขาวิชาตามข้อ 6 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) มีความชอบในสาขาวิชา
- ( ) มีโอกาสหางานทำง่าย
- ( ) สาขาวิชาที่เลือกศึกษาต่อ มีความสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนมา
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวนาไทยที่มีต่อการประกอบอาชีพ

(ตอบเฉพาะผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพ) *****

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อมูลที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด หรือเติมข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด

1. เหตุผลที่ท่านต้องการประกอบอาชีพ หลังจากสำเร็จการศึกษา (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ต้องการใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทำงานก่อน
 ( ) บิคา-มารดา ขอให้ช่วยทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว
 ( ) ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียนต่อ
 ( ) ผลการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสม) ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านต้องการจะประกอบอาชีพในหน่วยงานใด

- ( ) ภาครัฐ ในประเทศ ( ) ภาคเอกชน ในประเทศ
 ( ) ภาครัฐ ในต่างประเทศ ( ) ภาคเอกชน ในต่างประเทศ

3. มีหน่วยงานใดมาติดต่อทาบทามให้ท่านทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาหรือไม่

- ( ) มี (โปรดระบุ).....
 ( ) ไม่มี

4. ลักษณะของงานอาชีพที่ท่านต้องการจะทำ

- ( ) เกษตรกรรม ( ) ธุรกิจ
 ( ) อุตสาหกรรมเกษตร ( ) คหกรรม
 ( ) ศิลปหัตถกรรม ( ) ศิลปกรรม
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. หากมีโอกาสเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร ท่านอยากประกอบอาชีพอะไร

- ( ) ทำนา ( ) ทำไร่
 ( ) ทำสวน ( ) ออกแบบภูมิทัศน์ (จัดสวน)
 ( ) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ( ) ครู อาจารย์ ทางการเกษตร
 ( ) เจ้าหน้าที่สินเชื่อทางการเกษตร ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. ท่านคาดหวังว่าจะมีรายได้จากการประกอบอาชีพ.....บาท/เดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายอนุชนชาวไทย ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง หลังข้อมูลที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความรู้					
1. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตร					
2. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการผลิต					
3. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผน					
4. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการ					
5. ต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตร					
6. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการตลาด					
7. ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านอุตสาหกรรมเกษตร					
ด้านเศรษฐกิจ					
1. เป็นอาชีพที่ให้กำไรคุ้มค่ากับการลงทุน					
2. เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนสูง					
3. เป็นอาชีพที่เป็นพื้นฐานก่อให้เกิดอาชีพอื่น					
4. เป็นอาชีพที่ทำรายได้ดีไม่ต่างจากอาชีพอื่น					
5. เป็นอาชีพที่สามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้					
6. เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับประเทศสูง					
7. เป็นอาชีพที่มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเป็นที่ต้องการของประเทศ					
8. เป็นอาชีพที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น					
ด้านการยอมรับในสังคม					
1. เป็นอาชีพที่สุจริต					
2. เป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติ					
3. เป็นอาชีพหลักของคนไทย					
4. เป็นอาชีพที่มีเกียรติเช่นเดียวกับอาชีพอื่น					
5. เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญต่อประเทศชาติ					
6. เป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ					
1. เป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง					
2. เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทน					
3. เป็นอาชีพที่ต้องใช้ประสบการณ์ความชำนาญมาก					
4. เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง					
ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ					
1. เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง					
2. เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าไม่แตกต่างจากอาชีพอื่น					
3. เป็นอาชีพที่มีความหลากหลายให้เลือกตามความถนัด					
4. เป็นอาชีพที่มีความอิสระ					
5. เป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ได้					
6. เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล					
7. เป็นอาชีพที่น่าส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกหลานสานต่อ					
8. เป็นอาชีพที่ครอบครัวมีต้นทุนเดิมอยู่แล้ว					
9. เป็นอาชีพที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ตามฤดูกาล					
ด้านครอบครัว					
1. เป็นอาชีพที่สร้างความอบอุ่นใกล้ชิดภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี					
2. เป็นอาชีพที่ใช้แรงงานครอบครัวมาก					
3. เป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจภายในครอบครัวได้อย่างดี					
4. เป็นอาชีพที่ทำให้ได้อยู่ในชุมชนของตนเอง ไม่ต้องย้ายถิ่นฐาน					
5. เป็นอาชีพที่พ่อแม่ทำมา ทำให้ได้เดินตามรอยพ่อแม่					
ด้านการลงทุน					
1. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องที่ดิน					
2. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องเงินในอัตราที่สูง					
3. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องแรงงาน					
4. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการเกษตร					
5. เป็นอาชีพที่ต้องลงทุน และอาศัยปัจจัยการผลิตสูง					
ด้านรัฐบาล					
1. รัฐบาลควรช่วยเหลือในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรที่ถูกต้อง					
2. รัฐบาลควรมีบทบาทช่วยเหลือเรื่องราคาผลผลิต					
3. รัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนา และส่งเสริมอาชีพการเกษตร					
4. รัฐบาลควรมีนโยบายพัฒนา และส่งเสริมสินค้าเกษตรส่งออก					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

